

Piaseczno, dnia 9 marca 2023 r.

DR.032.3.2023.KW

**Rada Powiatu Piaseczyńskiego
w miejscu**

Na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) przedkładałam w załączeniu sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie za rok 2022 wraz z wykazem potrzeb.

Ponadto stosownie do art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.) przedkładałam w załączeniu sprawozdanie za rok 2022 z realizacji zadań i efektów pracy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Klaudia Wojnarowska

Do wiadomości:

1. Komisja Zdrowia, Spraw Społecznych, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Powiatu Piaseczyńskiego
2. Zarząd Powiatu Piaseczyńskiego

I. Informacje na temat podstawowego zakresu działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie jest jednostką organizacyjną Powiatu, działającą w formie jednostki budżetowej. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym oraz dysfunkcyjności rodzin. Ponadto realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

PCPR jest również wyznaczonym przez Starostę Piaseczyńskiego Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej - zgodnie z Zarządzeniem Nr 30/PCPR/2011 z dnia 30 września 2011 r.

PCPR działa na podstawie stosownych przepisów prawa, a w szczególności:

1. ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1526);
2. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.);
3. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.);
4. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 530);
5. uchwały Nr V/17/99 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 30 marca 1999 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie;
6. uchwały Nr XX/9/12 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie;
7. uchwały Nr 272/4/18 Zarządu Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie ze zmianami.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania Powiatu i Starosty określone, w szczególności w:

1. ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.);
2. ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.);

3. ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 100 ze zm.);
4. ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r., poz. 2354 ze zm.);
5. ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1264 ze zm.).

Ponadto Starosta przy pomocy PCPR sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej działających na terenie powiatu.

Stan zatrudnienia w PCPR na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił 26 osób (23,35 etatu).

W roku 2022 plan wydatków wynosił: **2.315.908 zł**, wykonanie **2.259.802 zł**, tj. 97,58% planu.

II. Zadania Powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej i wsparcia osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR.

Wsparcie osób niepełnosprawnych realizowane jest głównie w oparciu o zapisy wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, poprzez:

1. dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7 a ustawy).

Turnus stanowi formę aktywnej rehabilitacji połączoną z elementami wypoczynku i ma na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, ale i pobudzanie i rozwijanie zainteresowań. Turnus trwa 14 dni i z dofinansowaniem można z niego korzystać raz w roku. Wysokość dofinansowania zależna jest od orzeczonego stopnia niepełnosprawności.

2. dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7d ustawy).

– *dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych* oznacza zlikwidowanie wszystkich utrudnień występujących w budynkach mieszkalnych i jego najbliższym otoczeniu, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają

swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów całkowitych zadania i można z niego skorzystać raz na trzy lata.

- *dofinansowanie likwidacji barier technicznych* oznacza likwidację wszystkich przeszkód wynikających z niedostosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów i urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze funkcjonowanie osoby w społeczeństwie. Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów całkowitych i można z niego skorzystać raz na trzy lata.
- *dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu*, czyli wszystkich ograniczeń utrudniających swobodne porozumiewanie się lub przekazywanie informacji. Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów całkowitych i można z niego skorzystać raz na trzy lata.

3. dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 b ustawy).

Dofinansowanie imprez o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznych dla osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie wynosi do 60% kosztów przedsięwzięcia i mogą się o nie ubiegać osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

4. dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym (art. 35a ust. 1 pkt 7c ustawy).

- *dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego* służącego usprawnianiu. Wysokość dofinansowania do zakupu sprzętu wynosi do 80% kosztów jego zakupu.
- *dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych*, czyli zaopatrzenia w sprzęt i urządzenia, dzięki którym zminimalizowane zostają skutki niepełnosprawności. Są to np.: wózki inwalidzkie, aparaty ortopedyczne i aparaty słuchowe, protezy, szkła okularowe czy materace przeciwoślężynowe. Dofinansowanie wynosi do 150% kwoty limitu określonego przez NFZ.

5. dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy).

Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej, których celem jest terapia umożliwiająca osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy, rehabilitację w zakresie przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Zajęcia terapeutyczne prowadzone w warsztatach polegają na wspomaganiu procesu rehabilitacji poprzez wypracowanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej a także rozwijania psychofizycznych sprawności umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

III. Zakres realizowanych zadań na rzecz osób niepełnosprawnościami w roku 2022.

1. Zadania z zakresu wsparcia osób niepełnosprawnych.

Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonał podziału środków przewidzianych w planie finansowym PFRON na 2022 rok, dla samorządów powiatowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazania środków PFRON jednostkom samorządu terytorialnego.

Plan zgodny z algorytmem na rok 2022 – 3.353.684 zł

Wykonanie – 3.347.775 zł

Przedstawiony poniżej zakres realizowanych zadań odnosi się do całości wykorzystania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jednakże zadania dotyczące rehabilitacji zawodowej - stosownie do art. 35a ust. 2 wyżej cytowanej ustawy, realizował Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie.

Uchwałą Nr XLVI/4/22 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 31 marca 2022 r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr XLVIII/4/22 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 26 maja 2022 r., Uchwałą Nr L/3/22 z dnia 4 sierpnia 2022 r. oraz Uchwałą Nr LIII/3/22 z dnia 24 listopada 2022 r. przyjęto ostateczny podział środków z przeznaczeniem na poszczególne zadania, w następujący sposób:

- 1) **art. 11 ustawy** – finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

plan 28.115 zł, wykonanie – 26.708 zł

W ramach zadania 6 osób z niepełnosprawnością odbyło staże zawodowe oraz otrzymało stypendia zawodowe. Z rozliczenia zadania pozostało 1.407 zł. Niewykorzystane środki zostały przekazane na rachunek bankowy PFRON.

- 2) **art. 12a ustawy** – przyznawanie osobom z niepełnosprawnością środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

plan – 280.000 zł, wykonanie – 280.000 zł

W ramach zadania 4 osoby z niepełnosprawnością otrzymały dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej:

- 66.000 zł – konserwacja i naprawa samochodów z wyłączeniem motocykli;
- 79.000 zł – sprzątanie budynków i obiektów sportowych;
- 65.000 zł – działalność prawnicza;
- 70.000 zł – produkcja mebli.

- 3) **art. 40 ustawy** - finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych.

plan – 28.200 zł, wykonanie – 28.200 zł

W ramach zadania z możliwości szkolenia skorzystało 5 osób z niepełnosprawnością.

- 4) **art. 35a ust. 1 pkt 7a ustawy** - dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

plan – 465.546 zł, wykonanie – 461.044 zł

W ramach zadania przyznano dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych 321 osobom, w tym 84 dzieciom. Ogółem o dofinansowanie wraz z opiekunami ubiegało się 375 osób. W wyniku rezygnacji w miesiącu grudniu 2022 r. z pobytu na turnusie rehabilitacyjnym 2 osób z niepełnosprawnością pozostała w wysokości 4.502 zł kwota została przekazana na rachunek bankowy PFRON.

- 5) **art. 35a ust. 1 pkt 7c ustawy** - dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnością.

plan – 346.103 zł, wykonanie – 346.103 zł

W ramach zadania złożono 204 wnioski. Przyznano dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 123 osobom, w tym 66 dzieciom.

- 6) **art. 35a ust. 1 pkt 7c ustawy** - dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób z niepełnosprawnością.

plan – 100.000 zł, wykonanie – 100.000 zł

W ramach zadania złożono 38 wniosków. Dofinansowanie przyznano 13 osobom, w tym 4 dzieciom.

- 7) **art. 35a ust. 1 pkt 7d ustawy** – dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,

plan – 293.000 zł, wykonanie – 293.000 zł w tym:

W ramach zadania złożono 95 wniosków. Przyznano dofinansowanie:

- a) bariery architektoniczne – 80.000 zł /3 osoby/;
- b) bariery w komunikowaniu się – 113.000 zł /23 osoby/;
- c) bariery techniczne – 100.000 zł /8 osób/.

W ramach zadania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dofinansowanie otrzymało 34 osoby, w tym 22 dzieci.

- 8) **art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy** - dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej.

plan – 1.812.720 zł, wykonanie – 1.812.720 zł /dofinansowanie rocznego kosztu pobytu uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej ze środków PFRON w roku 2022 wynosiło 25.896 zł/

Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się uczestnictwo tych osób w warsztatach terapii zajęciowej.

Warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja przez warsztat powyższego celu odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- a) umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej;
- b) psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

W roku 2022 terapią prowadzoną przez Warsztat objętych było **70** uczestników.

2. **art. 10 b ust. 6 ustawy** – porozumienia dotyczące pokrywania kosztów rehabilitacji uczestników warsztatów terapii zajęciowej.

„Powiat, którego mieszkańcy są uczestnikami rehabilitacji w warsztacie działającym na terenie innego powiatu, jest obowiązany do pokrycia kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swoich mieszkańców, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu, w wysokości i na zasadach określonych w porozumieniu zawartym z powiatem, na terenie, którego działa warsztat”. W roku 2022 koszty rehabilitacji, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON określone były na nie mniej niż 10% tych kosztów.

Środki Powiatu na finansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej nieobjętych dofinansowaniem ze środków PFRON z przeznaczeniem na rehabilitację osób niepełnosprawnych w stosunku do mieszkańców Powiatu Piaseczyńskiego /67 osób/ ustalone zostały na poziomie 20 % tych kosztów, natomiast w stosunku do uczestników nie będących mieszkańcami naszego Powiatu /3 osoby/ na poziomie 10% i przedstawiały się następująco:

plan – 348.929 zł, wykonanie – 348.929 zł

/środki dla WTZ w Piasecznie z przeznaczeniem na pokrycie kosztów rehabilitacji łącznie dla 70 osób niepełnosprawnych, w tym w wysokości: **2.877,36 zł** przekazane przez Miasto Stołeczne Warszawa, zgodnie z zawartym porozumieniem w sprawie pokrywania kosztów rehabilitacji 1 uczestnika Warsztatu Terapii Zajęciowej w Piasecznie, będącego mieszkańcem Warszawy oraz w wysokości: **5.755 zł** przekazane przez Powiat Grójecki, zgodnie z zawartym porozumieniem w sprawie pokrywania kosztów rehabilitacji 2 uczestników Warsztatu w Piasecznie, będących mieszkańcami Powiatu Grójeckiego/.

plan – 21.480 zł, wykonanie – 20.440,83 zł

/środki dla obcych powiatów z tytułu zawartych porozumień w sprawie finansowania 10% kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej nieobjętych dofinansowaniem ze środków PFRON, z przeznaczeniem na rehabilitację osób niepełnosprawnych pochodzących z terenu Powiatu Piaseczyńskiego a będących uczestnikami terapii na terenie Miasta Stołecznego Warszawy - 2 osoby oraz uczestnikami terapii na terenie Powiatu Grójeckiego - 6 osób/.

2. Program „Aktywny Samorząd”.

W dniu 28 marca 2012 r., Uchwałą Nr 3/2012 Rada Nadzorcza PFRON zatwierdziła pilotażowy program „Aktywny samorząd”, którego tekst jednolity stanowi załącznik do Uchwały Nr 11/2018 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 10 grudnia 2018 r.

Program przewiduje powierzenie jego realizacji samorządom, które przyjęły zaproszenie i złożyły w tym zakresie oświadczenie oraz wystąpiły o przyznanie środków finansowych PFRON na realizację programu.

Głównym celem programu „Aktywny Samorząd” jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji. Program ma na celu umożliwienie samorządom aktywniejszego włączenia się w działania na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych, natomiast wsparcie przewidziane w programie uzupełnia plany ujęte w Powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i Powiatowych programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Do zadań samorządu powiatowego należał:

- nabór oraz weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków;
- podejmowanie decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy;
- obsługa administracyjno - finansowa zawartych umów;
- monitorowanie prawidłowości wykorzystania środków PFRON i realizacji celów programu przez beneficjentów pomocy;
- sprawozdawczość z realizacji programu;
- promocja i ewaluacja programu.

Warunkiem uczestnictwa samorządu powiatowego w programie jest nieposiadanie wymagalnych zobowiązań wobec PFRON, zaległości w obowiązkowych wpłatach na PFRON, oraz wymagalnych zobowiązań wobec ZUS i urzędu skarbowego oraz wobec organów i instytucji wykonujących zadania z zakresu administracji publicznej. Przy czym w/w wymagania dotyczyły jednostki organizacyjnej samorządu powiatowego składającej wystąpienie o przyznanie środków PFRON na realizację programu oraz jednostki organizacyjnej samorządu powiatowego, wskazanej w porozumieniu, odpowiedzialnej za realizację programu.

Wysokość środków finansowych PFRON na realizację programu ustalana jest corocznie w planie finansowym PFRON. Podstawą przekazania środków na realizację programu jest umowa zawarta pomiędzy PFRON a samorządem powiatowym. Decyzję o podziale środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych obszarów programu oraz o podziale środków finansowych przeznaczonych na udzielanie dofinansowań przez samorządy powiatowe podejmuje PFRON.

W 2022 r. realizowane były następujące kierunki działań:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

1) *Obszar A – likwidacja bariery transportowej:*

- a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczeniem o niepełnosprawności, w wieku do 18 lat lub wieku aktywności zawodowej z dysfunkcją narządu ruchu;
- b) Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w wieku aktywności zawodowej z dysfunkcją narządu ruchu;
- c) Zadanie 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w wieku aktywności zawodowej z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego;
- d) Zadanie 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w wieku aktywności zawodowej z dysfunkcją narządu słuchu.

2) *Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:*

- a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, lub w przypadku osób do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, w wieku aktywności zawodowej, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych;
- b) Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;

- c) Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w wieku aktywności zawodowej, z dysfunkcją narządu wzroku;
 - d) Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób o znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, w wieku do 18 roku życia lub aktywności zawodowej, z dysfunkcją narządu słuchu, mające trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy;
 - e) Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego.
- 3) **Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:**
- a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
 - b) Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
 - c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
 - d) Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
 - e) Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.
- 4) **Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.**

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Na udzielanie dofinansowań w ramach realizacji poszczególnych obszarów Programu, dla Powiatu Piaseczyńskiego łącznie przyznane zostały środki finansowe w wysokości: **646.188,00 zł**, natomiast wydatki wykonane na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosły: **258.476,00 zł** /program realizowany jest i rozliczany do 15 kwietnia 2023 r./, w tym na realizację:

1. Modułu I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową w wysokości **416.337,00 zł**:
 - a) obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.

Dofinansowanie otrzymały 3 osoby na łączną kwotę: **24.660,00 zł**

- zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy.

Dofinansowanie otrzymały 3 osoby na łączną kwotę: **6.000,00 zł**

b) obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Dofinansowanie otrzymało 5 osób na łączną kwotę: **26.021,00 zł**

- zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Dofinansowanie otrzymała 1 osoba na łączną kwotę: **3.150,00 zł**

- zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Dofinansowanie otrzymało 7 osób na łączną kwotę: **26.859,00 zł**

c) obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

- zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

Dofinansowanie otrzymało 5 osób na łączną kwotę: **11.875,00 zł;**

- zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.

Dofinansowanie otrzymała 1 osoba na łączną kwotę: **2.880,00 zł;**

- zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

Dofinansowanie otrzymało 5 osób na łączną kwotę: **37.500,00 zł;**

d) obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Dofinansowanie otrzymało 4 osoby na łączną kwotę: **19.109,00 zł.**

2. Modułu II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, w wysokości: **229.851,00 zł:**

W ramach modułu II dofinansowano naukę na poziomie wyższym dla **24** studentów.

Dofinansowanie obejmowało opłatę czesnego oraz dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, przez co należy rozumieć dodatkowe wydatki związane z pobieraniem nauki, np. koszty zakwaterowania, dojazdów, dostępu do internetu, zakupu przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę, itp.

Łącznie w roku 2022 pomoc w ramach programu uzyskało **54** osoby z niepełnosprawnościami.

Nadmieniam, że środki finansowe przeznaczone na udzielanie osobom niepełnosprawnym dofinansowania w ramach realizacji ww. programu nie są częścią budżetu powiatu. Środki na realizację programu są przyznawane przez PFRON i na podstawie umowy cywilnoprawnej przekazywane na rachunek bankowy, wydzielony wyłącznie dla tych środków. Mogą być przez Realizatora wykorzystane wyłącznie w celu dostarczenia pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym, spełniającym warunki uczestnictwa w programie. Jednocześnie samorząd powiatowy nie jest zobowiązany do wniesienia jakiegokolwiek udziału finansowego w kosztach dofinansowania udzielanego osobie niepełnosprawnej.

Ponadto zgodnie z umową Nr AS3/000074/07/D w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, Powiat Piaseczyński otrzymał dodatkowo środki finansowe na:

1. obsługę realizacji programu, w wysokości określonej na nie więcej niż 5% środków przekazanych ogółem, tj. w kwocie **32.309,00 zł**;
2. promocję programu, w wysokości określonej na nie więcej niż 1% środków przekazanych ogółem, tj. w kwocie **6.461,00 zł**;
3. ewaluację programu, w wysokości określonej na nie więcej niż 0,5% środków przekazanych ogółem, tj. w kwocie **3.230,00 zł**.

W ramach środków finansowych przekazanych przez PFRON na obsługę realizacji programu oraz na promocję i ewaluację programu, Realizator pokrywa wydatki rzeczowe i osobowe, związane z działaniami, na które środki te zostały przeznaczone.

3. Program „Samodzielność - Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r. uruchomił realizację nowego programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie.

Pomoc w ramach Programu udzielana jest osobom posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, bądź równoważne, ze schorzeniem narządu ruchu,

uniemożliwiające poruszanie się bez użycia wózka, które w momencie składania wniosku nie ukończyły 65 roku życia.

Celem programu jest wzrost niezależności oraz ułatwienie aktywności zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Wysokość dofinansowania stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego, nie może być jednak większe niż równowartość iloczynu 15m^2 i wartości średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1m^2 powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, ogłaszanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Start” na dany kwartał, w którym nabywane jest mieszkanie, obowiązującej dla lokalizacji mieszkania nabywanego.

Program realizowany będzie w latach 2022 – 2025, z tym że zawieranie umów z beneficjentami odbywać się będzie do dnia 31.12.2024 r., nie dłużej jednak niż do wyczerpania budżetu Programu.

Realizatorami Programu są samorządy powiatowe, które wyraziły chęć przystąpienia do jego realizacji. Samorząd powiatowy, który zamierzał przystąpić do realizacji Programu, składał do Oddziału PFRON oświadczenie o przystąpieniu do realizacji Programu oraz wystąpienie o przyznanie środków finansowych na jego realizację. Termin złożenia w/w dokumentów dla samorządów powiatowych wyznaczony był do dnia 27 lipca 2022 r.

W ramach programu finansowane są także wydatki ponoszone na obsługę do wysokości 5% kwoty, na którą zawarta będzie umowa. Powierzenie realizacji Programu nastąpiło na podstawie wieloletniej umowy zawartej pomiędzy samorządem powiatowym a PFRON, która określiła obowiązki oraz uprawnienia stron.

Wnioski o dofinansowanie beneficjentów są rejestrowane i obsługiwane wyłącznie w formie elektronicznej w ramach Systemu Obsługi Wsparcia.

Na realizację Programu w latach 2022 – 2025 Powiat Piaseczyński otrzymał kwotę: **123.073,00 zł**. W roku 2022 nie było wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie w ramach programu.

4. Program „Samodzielność - Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r. uruchomił realizację nowego programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta.

Pomoc w ramach Programu udzielana jest osobom posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z dysfunkcją narządu słuchu także z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, bądź równoważne, które posiadają status absolwenta uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku.

Celem programu jest wzrost niezależności oraz ułatwienie aktywności zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

W ramach dofinansowania pokrywane będą koszty wynajmu lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego spełniające indywidualne kryterium dostępności dla wnioskodawcy przez okres maksymalnie 36 miesięcy.

Dofinansowanie dotyczy wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu ponoszonych przez beneficjenta i ma charakter degresywny.

Program realizowany będzie w latach 2022 – 2026, z tym że zawieranie umów z beneficjentami odbywać się będzie do dnia 31.12.2023 r., nie dłużej jednak niż do wyczerpania budżetu Programu.

Realizatorami Programu są samorządy powiatowe, które wyraziły chęć przystąpienia do jego realizacji. Samorząd powiatowy, który zamierzał przystąpić do realizacji Programu, składał do Oddziału PFRON oświadczenie o przystąpieniu do realizacji Programu oraz wystąpienie o przyznanie środków finansowych na jego realizację. Termin złożenia w/w dokumentów dla samorządów powiatowych wyznaczony był do dnia 27 lipca 2022 r.

W ramach programu finansowane są także wydatki ponoszone na obsługę do wysokości 5% kwoty, na którą zawarta będzie umowa. Powierzenie realizacji Programu nastąpiło na podstawie wieloletniej umowy zawartej pomiędzy samorządem powiatowym a PFRON, która określa obowiązki oraz uprawnienia stron.

Wnioski o dofinansowanie beneficjentów będą rejestrowane i obsługiwane wyłącznie w formie elektronicznej w ramach Systemu Obsługi Wsparcia.

Na realizację Programu w latach 2022 – 2026 Powiat Piaseczyński otrzymał kwotę: **163.506,00 zł**. W roku 2022 nie było wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie w ramach programu.

5. Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” - Moduł I.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r. uruchomił realizację programu „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością”.

Pomoc w ramach Modułu I udzielana jest obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, posiadającym jednocześnie dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności, wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, a w przypadku jego braku przedkładającym oświadczenie o jego posiadaniu.

Pomoc ta jest udzielana w formie świadczenia na sfinansowanie Beneficjentom programu, wymaganego udziału własnego w zakupie lub naprawie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

Wsparcie w ramach programu jest udzielane na działania od dnia 24 lutego 2022 r. a data zakończenia programu zostanie ustalona przez Radę Nadzorczą PFRON.

Realizatorami Programu w ramach Modułu I są samorządy powiatowe, które zgłosiły chęć przystąpienia do programu. Samorząd powiatowy, który zamierzał przystąpić do realizacji Modułu I Programu, składał do Oddziału PFRON zapotrzebowanie na środki potrzebne na jego realizację.

W ramach programu finansowane są także wydatki ponoszone na obsługę Modułu I do wysokości 2,5% środków przekazanych samorządom powiatowym na realizację programu.

Powierzenie realizacji Modułu I programu nastąpiło na podstawie umowy zawartej pomiędzy samorządem powiatowym a PFRON, która określa obowiązki oraz uprawnienia stron.

W roku 2022 nie było wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie w ramach programu.

IV. Zadania własne Powiatu z zakresu pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Do zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej należą, w szczególności:

1. opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;

2. prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
3. przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
4. pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
5. pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, mających trudności w integracji ze środowiskiem;
6. prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
7. prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
8. prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
9. udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
10. szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
11. doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
12. podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
13. sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej;
14. pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne

określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

15. prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
16. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
17. udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

V. Zakres zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie z obszaru pomocy społecznej w roku 2022.

1. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Piaseczyńskim na lata 2022 – 2027.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem szczególnym, gdyż zawiera założenia polityki społecznej uwzględniające kompetencje samorządu powiatowego, ale też bierze pod uwagę przesłanki wynikające z sytuacji panującej na szczeblu gminnym. Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Piaseczyńskiego został przygotowany na lata 2022-2027. Sygnalizuje problemy społeczne występujące w gminach wchodzących w skład powiatu i prezentuje rozwiązania o charakterze systemowym pozostające poza kompetencjami samorządu gminnego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2022-2027 jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, kościoła, mieszkańcy powiatu oraz eksperci.

Koordynowanie prac mających na celu opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2022-2027 należało do Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie. Zadaniem Zespołu, który współpracował z Dyrektorem w zakresie pozyskiwania danych wykorzystanych w dokumencie, była współpraca z właściwymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi w celu opracowania i przedłożenia Radzie Powiatu do zatwierdzenia dokumentu Strategii.

Opracowanie składa się z trzech zasadniczych części: wprowadzającej, analityczno-diagnostycznej i programowej. Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i strategiczno - programowych) tworzenia dokumentu. Część analityczno-diagnostyczna zawiera informacje ogólne dotyczące powiatu oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w powiecie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających na terenie powiatu, bądź obejmujących zasięgiem działania jego mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT), a także analizie ankiet skierowanych do reprezentantów środowiska lokalnego. Część programowa zawiera założenia polityki społecznej powiatu na najbliższe lata, ujęte w formie wizji, misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

Zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej zostały przedstawione ramy finansowe strategii, zawarta została prognoza zmian oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu, prowadzenia monitoringu jego realizacji i ewaluacji.

Zgodnie z założeniami uchwalonej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych realizowane będą działania mające na celu rozwiązywanie problemów społecznych w Powiecie Piaseczyńskim oraz poprawę jakości życia i zaspakajania potrzeb mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Realizacja celów strategicznych i operacyjnych określonych w dokumencie przewidziana została na lata 2022 – 2027.

2. Pomoc dla osób pełnoletnich opuszczających placówki, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej.

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego życia. Proces usamodzielnienia formalnie rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez wychowanka od wyznaczenia opiekuna procesu usamodzielnienia, którym może zostać osoba przez niego wskazana lub wyznaczona spośród pracowników PCPR, wspierająca go w programie usamodzielnienia. W zależności od sytuacji wychowanka proces usamodzielnienia może trwać do czasu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Osoba usamodzielniana we współpracy z opiekunem usamodzielnienia przygotowuje indywidualny program usamodzielnienia i przedkłada na miesiąc przed ukończeniem 18 roku

zycia Dyrektorowi PCPR w Piasecznie do zatwierdzenia. Określa on założenia, plany i terminy realizacji w zakresie uzyskania wykształcenia, podjęcia zatrudnienia, uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych, uzyskania przysługujących świadczeń, oraz obowiązki usamodzielnianego wychowanka. Program ten w trakcie jego realizacji może ulegać modyfikacji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie obejmuje osoby usamodzielniane pomocą poprzez:

- 1) pracę socjalną (udzielanie porad, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i konstruowaniu dokumentów, motywowanie do uzyskania wykształcenia i podnoszenia kwalifikacji, wspieranie w kontaktach z rodziną i środowiskiem lokalnym),
- 2) pomoc prawną;
- 3) pomoc psychologiczną;
- 4) pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 5) jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie;
- 6) pomoc rzeczową na zagospodarowanie;
- 7) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (ten rodzaj pomocy polega na umożliwieniu zamieszkania w mieszkaniu chronionym, poparciu wniosku o przydział mieszkania z zasobów gminy lub pomoc w zamieszkaniu w internacie);
- 8) pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (ten rodzaj pomocy polega m.in. na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu stosownego do możliwości wykształcenia, zachęcaniu do udziału w kursach i szkoleniach, rejestracji w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna poszukująca pracy i korzystaniu z ofert pracy).

W procesie usamodzielnienia wychowanków opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę oraz młodzieżowy ośrodek wychowawczy, podstawę prawną stanowią:

1. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.);

2. rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r., poz. 2268 ze zm.);
3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1296).

W ramach zadania realizowane były głównie wypłaty pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków w/w placówek. Wydatki wykonane wyniosły: **12.675,30 zł**. Powyższą kwotę stanowiła pomoc pieniężna dla 3 osób kontynuujących naukę szkolną.

3. Pomoc dla cudzoziemców

Podstawowym aktem prawnym regulującym udzielanie ochrony cudzoziemcom w Polsce jest obecnie ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Określa ona zasady, warunki i tryb udzielania cudzoziemcom ochrony w Polsce oraz organy właściwe w tych sprawach, korzystając z dorobku Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie dnia 28.07.1951 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 119, poz. 515 i 516) oraz Protokołu dotyczącego statusu uchodźców, sporządzonego w Nowym Jorku dnia 31.01.1967 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 119, poz. 517 i 518), z którymi jest zgodna.

Część polskiego prawa uchodźczego stanowią również przepisy prawa europejskiego w formie bezpośrednio stosowanych rozporządzeń oraz dyrektyw, których normy wdrożone są w ustawie.

Najważniejszą zasadą obowiązującą w prawie uchodźczym jest zasada niewydalania, która stanowi podstawę dla całego systemu międzynarodowej ochrony uchodźców. Oznacza ona zakaz cofnięcia lub wydalenia z terytorium państwa oraz zakaz odmowy przyjęcia na granicy osoby ubiegającej się o nadanie statusu uchodźcy, z wyjątkiem osoby, co do której istnieją podstawy, aby uznać ją za zagrażającą bezpieczeństwu państwa, lub która będąc skazana prawomocnym wyrokiem za szczególnie poważne zbrodnie stanowi niebezpieczeństwo dla społeczeństwa kraju przyjmującego. Kolejną istotną zasadą jest zasada poufności danych, która oznacza, że dane cudzoziemca nie mogą być udostępniane władzom oraz instytucjom publicznym kraju jego pochodzenia. Chodzi zwłaszcza o te dane, na podstawie których możliwe jest ustalenie, że postępowanie o nadanie statusu uchodźcy jest

w toku lub zakończyło się, cudzoziemcowi nadano lub odmówiono nadania statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany.

Status uchodźcy nadawany jest cudzoziemcowi, który na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w kraju pochodzenia z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej nie może lub nie chce korzystać z ochrony tego kraju. Prześladowanie ze względu na swoją istotę lub powtarzalność musi stanowić poważne naruszenie praw człowieka (w szczególności tych praw, których uchylenie jest niedopuszczalne) lub być kumulacją różnych działań czy zaniechań, stanowiących naruszenie praw człowieka. Status uchodźcy nadaje się wszystkim członkom najbliższej rodziny objętym wnioskiem o nadanie statusu uchodźcy, w tym małoletnim dzieciom towarzyszącym cudzoziemcowi i małżonkowi, jeśli wyraził na to zgodę na piśmie.

Ochrona uzupełniająca jest formą ochrony przyznawaną cudzoziemcowi, który nie spełnia warunków do nadania statusu uchodźcy, ale powrót do kraju pochodzenia może narazić go na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy przez orzeczenie kary śmierci lub wykonanie egzekucji, tortury, niehumanitarne lub poniżające traktowanie albo karanie lub też poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia, wynikające z powszechnego stosowania przemocy wobec ludności cywilnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego i ze względu na to ryzyko nie może lub nie chce korzystać z ochrony kraju pochodzenia.

Pobyt tolerowany jest formą ochrony subsydiarną wobec statusu uchodźcy i ochrony uzupełniającej. Ustawa zawiera katalog przesłanek, które uniemożliwiają wydalenie cudzoziemca, odsyłając do *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* z 1950 r. w zakresie prawa do życia, prawa do wolności i bezpieczeństwa, zakazu tortur, zakazu niewolnictwa i pracy przymusowej, prawa do sprawiedliwego procesu, zakazu karania bez podstawy prawnej oraz do *Konwencji o prawach dziecka* z 1989 r.

Pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12.12.2013 r. o cudzoziemcach.

„1. Zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną udziela się cudzoziemcowi, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa na tym terytorium w celu połączenia się z rodziną i jest członkiem rodziny cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy,
- w związku z udzieleniem mu ochrony uzupełniającej.”

Instytucją, z którą cudzoziemcy mają największy kontakt jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie, odpowiedzialne za opracowanie i realizację indywidualnych programów integracji (IPI). Realizacja IPI jest zadaniem administracji rządowej, które jest zlecone powiatom a koordynowane i nadzorowane przez Wojewodę.

Głównym zadaniem programów integracyjnych jest ułatwianie pokonywania przeszkód językowych, obyczajowych, materialnych i społecznych w codziennym funkcjonowaniu migranta oraz łagodzenie doznań związanych ze stanem i kondycją, które spowodowały przyznanie statusu uchodźcy, bądź ochronę uzupełniającą.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, w ramach IPI Centra Pomocy Rodzinie zobowiązane są m.in. do wspierania cudzoziemca w kontaktach ze środowiskiem lokalnym, pomocy w uzyskaniu przez niego mieszkania, pracy socjalnej z cudzoziemcem oraz wyznaczenie pracownika, który będzie realizatorem programu. IPI jest pisemną umową zawieraną pomiędzy osobą korzystającą z pomocy a PCPR, która określa wzajemne zobowiązania oraz sposób współdziałania, umożliwiającą pełną integrację.

W 2022 roku Indywidualnymi Programami Integracji zostało objęte **59** rodzin, którym Decyzją Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców nadano status uchodźcy, bądź udzielono ochrony uzupełniającej na terytorium RP.

Osoby objęte programami to obywatele: Białorusi, Afganistanu, Turcji, Ukrainy oraz jedna osoba bez obywatelstwa.

Świadczeniami pieniężnymi na częściowe pokrycie kosztów utrzymania oraz naukę języka polskiego obejmowano łącznie 111 osób, w tym 35 dzieci.

Planowane wydatki wyniosły **851.404 zł.**

Wydatki wykonane wyniosły **820.864 zł.**

W 2022 r. opracowano i realizowano **36** programów integracyjnych dla rodzin, którym decyzją Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców nadano na terytorium Rzeczypospolitej status uchodźcy oraz **23** programy dla rodzin, którym udzielono ochrony uzupełniającej.

Cudzoziemcy kierowani byli przez PCPR na bezpłatne kursy nauki języka polskiego, organizowane przez Fundację Ocalenie z siedzibą w Warszawie, ul. Krucza 6/14a, 00-537 Warszawa, oraz Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie, jako osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Cudzoziemcy podczas trwania programów oraz po ich zakończeniu mogą korzystać ze świadczeń publicznej służby zdrowia. Umożliwia im to rejestracja w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Ponadto objęci są świadczeniami rodzinnymi, zasiłkami stałymi, okresowymi i celowymi oraz pomocą rzeczową świadczonymi przez Ośrodki Pomocy Społecznej. Ośrodki opłacają także dzieciom

cudzoziemskim realizującym obowiązek szkolny bezpłatne obiady, w szkołach do których uczęszczają dzieci zapewniane są dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, głównie z języka polskiego. Objęci są także świadczeniami wychowawczymi 500+.

Cudzoziemcy realizujący programy integracyjne mają prawo do ubiegania się w gminach, na terenie których zamieszkują o lokale socjalne z ich zasobów.

Wielu klientów ma problemy z wywiązywaniem się z podjętych w IPI zobowiązań. Nie zawsze wynika to jednak z ich złej woli, jak np. w przypadku zameldowania w miejscu zamieszkania. Z doświadczeń pracowników PCPR wynika, że właściciele mieszkań nie wyrażają zgody na zameldowanie cudzoziemców w miejscu zamieszkania. Brak meldunku, słaba znajomość języka polskiego generują kolejne problemy z wywiązywania się uczestników IPI z zobowiązania do aktywnego poszukiwania pracy. Cudzoziemcom trudno znaleźć pracodawcę, który chciałby zatrudnić osobę słabo mówiącą w języku polskim.

Problem stanowi również regularna nauka języka polskiego, ponieważ aktualnie niewiele fundacji posiada środki finansowe na organizowanie kursów językowych. Wiele kursów nauki języka polskiego odbywała się zdalnie.

Dodatkowego wsparcia dla cudzoziemców na terenie powiatu udzielają organizacje pozarządowe. W zakresie pomocy dla cudzoziemców oferują one m. in.: pomoc w znalezieniu zatrudnienia, miejsca zamieszkania, uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych poprzez organizację kursów i szkoleń, pomocy prawnej i psychologicznej. W roku 2022 były to w szczególności: Fundacja Ocalenie, Fundacja Leny Grochowskiej powstała w ramach Grupy Arche, Fundacja Polskie Forum Migracyjne oraz Fundacja Studio Spraw Kobiet.

Nierzadko zdarza się także, że cudzoziemcy traktują świadczenia otrzymywane w ramach programu integracyjnego jako jedyne źródło dochodu. Najchętniej chcieliby odebrać świadczenia w formie wypłaty jednorazowej za cały rok z góry lub za kilka miesięcy. Część klientów tutaj Centrum reaguje dużą niechęcią wobec pracowników będących realizatorami programów, którzy z zawodowego obowiązku wkraczają czasem w intymne sfery życia klienta. Sądząc z obserwacji pracowników PCPR cudzoziemcy czują się nadmiernie kontrolowani i rozliczani ze składanych zobowiązań.

Praca socjalna z klientem wymaga dużej elastyczności, tzn. dostosowania metod, technik i sposobów zaspakajania potrzeb naszych beneficjentów w zależności od sytuacji, ale w granicach gwarantujących zachowanie założonego celu.

Pracownicy Centrum w trakcie swojej pracy z cudzoziemcami starają się zachować względną zgodność między potrzebami i oczekiwaniami tej określonej grupy klientów a oferowanym zakresem i jakością udzielanej pomocy.

W obszarze integracji cudzoziemców w 2022 r. tutejsze Centrum szczególnie intensywnie współpracowało z Powiatowym Urzędem Pracy w Piasecznie. Intensywność współpracy związana była z grupą osób ewakuowanych z Afganistanu a następnie pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich kraju. Współpraca dotyczyła w szczególności integracji zawodowej cudzoziemców, jak również pomocy w organizacji kursów nauki języka polskiego. Cudzoziemcy byli informowani o pomocy i wsparciu jakie mogą uzyskać od obu naszych instytucji, gdyż działania podejmowane przez nas uzupełniają się i są niezbędne do skutecznego procesu integracji. Duża ilość obywateli Afganistanu i Ukrainy spowodowała, że do tej grupy cudzoziemców szczególnie dedykowane były działania.

W marcu 2022 r. Minister Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiła konkurs ofert pn. „Razem Możemy Więcej – pierwsza edycja programu aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022 – 2023”. Na terenie naszego Powiatu do opracowania wniosku na realizację wsparcia dla cudzoziemców posiadających status osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy zobligowany został Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie. Tutejsze Centrum czynnie uczestniczyło w przygotowaniu dokumentu, w szczególności w sferze działań dotyczących wsparcia w dostępności do nauki języka polskiego. Celem projektu zatytułowanego „Aktywizacja Zawodowa - Integracja na Lokalnym Rynku Pracy” jest aktywizacja zawodowa oraz integracja i aktywność społeczna cudzoziemców legalnie przebywających w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem grupy cudzoziemców pochodzących z terenów objętych kryzysem, w tym ewakuowanych do Polski w 2021 r. obywateli Afganistanu.

Pracownicy Centrum regularnie uczestniczyli w kilkunastu spotkaniach online organizowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej dedykowanych sytuacji osób ewakuowanych z Islamskiej Republiki Afganistanu. Podczas spotkań na bieżąco relacjonowaliśmy sytuację tych osób znajdujących się na terenie Powiatu Piaseczyńskiego. Omawialiśmy proces ich integracji, kierowane do nich wsparcie i edukację. W spotkaniach udział brali przedstawiciele Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa, Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa, Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Ministerstwa Edukacji i Nauki, powiatowych centrów pomocy rodzinie, powiatowych urzędów pracy.

Cudzoziemcy informowani byli nie tylko o trybie i zasadach przyznawania pomocy w ramach indywidualnego programu integracji oraz o warunkach wstrzymywania, bądź uchylania przyznanej pomocy, lecz także o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia.

Informowaliśmy o ofercie Fundacji Ocalenie, która rekrutowała rodziny uchodźców zagrożonych bezdomnością do programu „Witaj w domu”. Współpracowaliśmy z Fundacją

Leny Grochowskiej, prezentując cudzoziemcom ofertę pomocy łączącą naukę języka polskiego, przygotowania do podjęcia zatrudnienia wraz z miejscem zamieszkania.

PCPR nawiązał współpracę z Fundacją Studio Spraw Kobiet, która zaoferowała projekt pt. „Kobiety Piaseczna Witają” skierowany do kobiet, nowoprzybyłych imigrantek przebywających na terenie Powiatu Piaseczyńskiego”. W ramach projektu jego uczestniczki mogły wziąć udział, m.in. w lekcjach języka polskiego, zajęciach z zakresu aspektów kulturalno – cywilizacyjnych Polski, spotkaniu z prawnikiem oraz przedstawicielem urzędu gminy, na temat kwestii formalno – prawnych związanych z osiedleniem na terenie gminy Piaseczno, indywidualnym spotkaniu z psychologiem.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ściśle współpracowało z Fundacją Polskie Forum Migracyjne, która obejmowała opieką grupę obywateli Afganistanu, w zakresie udzielania szczegółowych informacji na temat realizacji programów integracyjnych oraz funkcjonowania społecznego. Fundacja w zakresie poprawy funkcjonowania społecznego przygotowała bogatą ofertę kulturalno – rekreacyjną dla cudzoziemców znajdujących się pod jej opieką.

Dodatkowo w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej uruchomione zostało bezpłatne wsparcie psychologiczne dla uchodźców w języku Ukraińskim. Natomiast w siedzibie Starostwa Powiatowego w Piasecznie uruchomiony został punkt nieodpłatnych porad prawnych i poradnictwa obywatelskiego dla obywateli Ukrainy.

Przedstawiciel PCPR brał cykliczny udział w spotkaniach w ramach Powiatowego Forum Służb Społecznych dedykowanych pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich kraju. Uczestniczyli w nich przedstawiciele Gmin, Ośrodków Pomocy Społecznej, Starostwa Powiatowego w Piasecznie. Na spotkaniach planowane były działania, omawiane były trudności, problemy a także miała miejsce wymiana doświadczeń oraz wzajemny przekaz informacji. Podczas jednego ze spotkań przedstawione zostały podstawowe informacje dotyczące pobytu obywateli Ukrainy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście zadań leżących w gestii Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie.

Opracowany został dokument zawierający podstawowe informacje dotyczące pobytu obywateli Ukrainy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z którym zapoznani zostali wszyscy pracownicy Centrum. Przygotowane zostały także informacje dotyczące kwestii pomocy w ramach indywidualnych programów integracji przetłumaczone na język Ukraiński.

4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Stosownie do zapisów ustawy o pomocy społecznej Starosta przy pomocy PCPR sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej działających na terenie powiatu.

Placówki Pomocy społecznej znajdujące się w nadzorze PCPR w Piasecznie oraz zakres realizowanych zadań:

4.1. Domy pomocy społecznej:

- 1) **Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii** - dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz osób przewlekle somatycznie chorych.

limit miejsc – 500 do dnia 31 sierpnia 2022 r., od dnia 1 września 2022 r. - 400, liczba osób przebywających wg stanu na sierpień 2022 r. – 424, na dzień 31 grudnia 2022 r. - 409. Osiągnięcie statutowej liczby 400 miejsc odbywa się w sposób naturalny.

liczba pracowników: 295 osób - 284 etaty.

Zarząd Powiatu Piaseczyńskiego Uchwałą Nr 275/4/22 z dnia 24 sierpnia 2022 r. zatwierdził nowy Regulamin Organizacyjny Domu Pomocy Społecznej im. Waleriana Łukasińskiego w Górze Kalwarii. Główna zmiana przyjęta w/w dokumentem wprowadziła od dnia 1 września 2022 r. zmniejszenie liczby miejsc dla mieszkańców z 500 do 400, w tym: 340 miejsc przeznaczonych zostało dla osób przewlekle psychicznie chorych i 60 dla osób przewlekle somatycznie chorych.

W wyniku dokonanych analiz i ustaleń zaobserwować można, że od kilku lat systematycznie zmniejsza się liczba mieszkańców kierowanych do DPS. Stałe koszty utrzymania w placówce rozłożone na mniejszą liczbę osób powodują wzrost odpłatności za pobyt. Ośrodki pomocy społecznej coraz częściej starają się zapewniać opiekę w warunkach domowych. Rodziny zobowiązane do współfinansowania pobytu szukają tańszych placówek. Sytuacja epidemiczna wywołana wirusem SARS-CoV-2 również znacząco wpłynęła na liczbę mieszkańców.

Zmianom ulega także stan zatrudnienia personelu. Coraz mniej osób jest zainteresowanych podjęciem pracy w domu pomocy. Zauważalny jest całkowity brak młodych osób chętnych do opieki nad mieszkańcami. Ogłoszenia w lokalnej prasie, na stronie internetowej Domu oraz Powiatu, jak również w Powiatowym Urzędzie Pracy

przyniosły jedynie niewielkie zmiany. Braki w zatrudnieniu są coraz bardziej odczuwalne. Zaawansowana wiekiem kadra (2/3 pracowników - 203 osoby - ukończyło 50 rok życia; 30 osób uzyskało uprawnienia do emerytury) posiada coraz większe problemy z zabezpieczeniem całodobowej opieki nad mieszkańcami. Na dzień 1 sierpnia 2022 r. Dom zatrudniał 298 pracowników (288,25 etatu), w tym w dziale opiekuńczo-terapeutycznym 227 osoby (219,25 etatów). Wskaźnik zatrudnienia pracowników działu opiekuńczo-terapeutycznego wynosił 0,5 na jednego mieszkańca i był zgodny z wymaganiem standardem usług. Prognozujemy, że liczba zatrudnionych osób będzie nadal ulegać zmniejszaniu.

Zmniejszenie liczby mieszkańców pozwoli na utrzymanie wskaźnika zatrudnienia w dziale opiekuńczo-terapeutycznym na prawidłowym poziomie, wpłynie na utrzymanie jakości świadczonych usług, lecz przede wszystkim znacznie podwyższy komfort i warunki życia mieszkańców.

Wskazać należy, że omawiane zmiany nie mają wpływu na dotychczasowe przeznaczenie oraz typ domu pomocy społecznej w Górze Kalwarii, tj.: dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz przewlekle somatycznie chorych. Każdy z typów domów nadal usytuowany jest w odrębnych budynkach, zapewniając świadczenie usług na poziomie obowiązującego standardu odpowiednio dla każdego z nich.

Na podkreślenie zasługuje, że organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom świadczonych spowodowany przedmiotową zmianą ulegną znacznej poprawie.

- 2) **Dom Pomocy Społecznej w Konstancinie – Jeziornie** - dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie.

limit miejsc – 122, liczba osób przebywających na dzień 31.12.2022 r. - 116

liczba pracowników: 116 osób - 103,38 etatu.

- 3) **Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej w Robercinie** - dla przewlekle psychicznie chorych kobiet. Dom prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi.

limit miejsc – 80, liczba osób przebywających na dzień 31.12.2022 r. - 70

liczba pracowników: 38 osób - 38,5 etatu.

- 4) **Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej - Dom Artystów Weteranów Scen Polskich w Konstancinie – Jeziornie**, dla osób w podeszłym wieku. Dom prowadzony jest przez Związek Artystów Scen Polskich ZASP – Stowarzyszenie,
limit miejsc – 50, liczba osób przebywających na dzień 31.12.2022 r. - 29
liczba pracowników: 55 osób – 36,50 etatu.

Osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych może zostać umieszczona w domu pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje Starosta Powiatu prowadzącego dom. Natomiast decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla miejsca zamieszkania osoby kierowanej. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, ustalonego przez Starostę i ogłoszonego w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej ustala Starosta i ogłasza w dzienniku urzędowym danego województwa w terminie do dnia 31 marca danego roku.

Średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej zgodnie z art. 6 ust. 15 ustawy o pomocy społecznej oznacza: „kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego w domu”.

W roku 2022 zgodnie z Zarządzeniem Nr 11/PCPR/2022 Starosty Piaseczyńskiego z dnia 7 lutego 2022 r., średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Piaseczyńskiego kształtował się następująco:

Nazwa i adres Domu Pomocy Społecznej	Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca	Typ domu
Dom Pomocy Społecznej 05-530 Góra Kalwaria ul. Szpitalna 1	5.192 zł	dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz osób przewlekle somatycznie chorych
Dom Pomocy Społecznej 05-510 Konstancin - Jeziorna ul. Potulickich 1	6.699 zł	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie
Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Robercinie, ul. Gościniec 32, 05-503 Głusków	4.557 zł	dla kobiet przewlekle psychicznie chorych
Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej - Dom Artystów Weteranów Scen Polskich Konstancin – Jeziorna, ul. Pułaskiego 6	6.733 zł	dla osób w podeszłym wieku

Do ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej zobowiązani są w kolejności:

- mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% swojego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie;
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej, w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca bądź małżonka, bądź zstępnych przed wstępnymi.

Powiat prowadzący Dom, wydaje decyzje ustalające odpłatność za pobyt w Domu dla osób skierowanych i umieszczonych przed dniem 1 stycznia 2004 r. Pobyt tych mieszkańców dotowany jest również z budżetu Wojewody.

W roku 2022 stosownie do zapisów ustawy o pomocy społecznej wydano:

- 1) 207 decyzji dotyczących odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej;

- 2) 50 decyzji w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej, w tym: 29 decyzji dla osób z terenu naszego powiatu oraz 21 decyzji dla osób z terenu innych powiatów.

Wszystkie domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie naszego Powiatu świadczą usługi na poziomie obowiązującego standardu, który określony jest w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Powiat Piaseczyński posiada w związku z tym zezwolenia Wojewody na prowadzenie placówek na czas nieokreślony.

Zgodnie z art. 87 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego powiat, który prowadzi lub zleca prowadzenie ponadgminnych domów pomocy społecznej, otrzymuje dotacje celowe z budżetu państwa. Dotacja przysługuje powiatowi, który prowadzi lub zleca prowadzenie domu, w którym przebywają mieszkańcy przyjęci do tego domu przed dniem 1 stycznia 2004 r., a także powiatowi, który przyjmuje do domu osoby ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem.

Ogólna kwota dotacji przekazana w roku 2022 dla domów pomocy społecznej naszego powiatu wynosiła: 11.610.340 zł.

W roku 2022 zgodnie z Aneksiem Nr 1/2021 zawartym w dniu 27 stycznia 2022 r. do umowy Nr 1/2005 zawartej w dniu 25 lutego 2005 r., Powiat Piaseczyński udzielił dotacji na jednego mieszkańca w wysokości **3.160 zł** miesięcznie w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., tj. w skali roku: **1.055.440 zł**.

Przyznana kwota dotacji obejmuje mieszkanki przyjęte do domu pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r., oraz ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem, tj.:

- 30 mieszanek od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 28 lutego 2022 r.
- 28 mieszanek od dnia 1 marca 2022 r. do dnia 30 czerwca 2022 r.
- 27 mieszanek od dnia 1 lipca 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Ponadto Umową Nr 3/2022 z dnia 2 września 2022 r. Zgromadzeniu Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Warszawie, przyznane zostały dodatkowe środki finansowe prócz określonych w w/w Aneksie do umowy w kwocie **108.800 zł** na dofinansowanie działalności Domu Pomocy Społecznej w Robercinie, ul. Gościniec 32, 05-503 Głusków.

Przekazana dotacja została wykorzystana całkowicie i zgodnie z przeznaczeniem.

Ponadto W roku 2022 zgodnie z Aneksiem Nr 1/2022 zawartym w dniu 27 stycznia 2022 r. do umowy Nr 1/2005 zawartej w dniu 25 lutego 2005 r., Powiat Piaseczyński udzielił dotacji na jednego mieszkańca w wysokości: **3.810 zł** miesięcznie w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., tj. w skali roku: **45.720 zł**.

Przyznana kwota dotacji obejmuje mieszkańców przyjętych do domu pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r., oraz ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem, tj.: 1 mieszkaniec w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Ponadto Umową Nr 4/2022 z dnia 2 września 2022 r. Związkowi Artystów Scen Polskich ZASP – Stowarzyszenie w Warszawie, przyznane zostały dodatkowe środki finansowe prócz określonych w w/w Aneksie do umowy w kwocie **6.237 zł** na dofinansowanie działalności Domu Pomocy Społecznej – Domu Artystów Weteranów Scen Polskich w Konstancinie – Jeziornie, ul. Pułaskiego 6.

Przekazana dotacja została wykorzystana całkowicie i zgodnie z przeznaczeniem.

W roku 2022 dla domów pomocy społecznej w ramach przeciwdziałania skutkom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 przyznane zostały dodatkowo środki z utworzonego Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Środki zgodnie z rekomendacją zostały przeznaczone tylko i wyłącznie na przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed skutkami rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, w tym na zakup środków ochrony osobistej, niezbędnego sprzętu i wyposażenia, a także na zapewnienie kadry bezpośrednio zaangażowanej w opiekę nad mieszkańcami, niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez te jednostki.

Podział i wykorzystanie środków przedstawiał się następująco:

Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii:

Lp.	Rodzaj poniesionych wydatków	Kwota
I.	Zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez DPS	289 200,00
1.	dodatki do wynagrodzeń (w tym np. premie, dodatki zadaniowe, nagrody)	289 200,00
II.	Zakup środków ochrony osobistej	118 200,00
1.	rękawice	108 328,00
2.	maseczki	480,00
3.	fartuchy	9 392,00
II.	Kwota środków przyznanych w ramach Funduszu dla Domu Pomocy Społecznej	407 400,00

Dom Pomocy Społecznej w Konstancinie – Jeziornie:

Lp.	Rodzaj poniesionych wydatków	Kwota
I.	Zakup środków ochrony osobistej	64 300,00
1.	maseczki	6 998,90
2.	kombinezony	9 289,70
3.	rękawice	45 011,40
4.	fartuchy	3 000,00
II.	Zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez DPS	55 000,00
1.	dodatki do wynagrodzeń (w tym np. premie, dodatki zadaniowe, nagrody)	55 000,00
III.	Kwota środków przyznanych w ramach Funduszu dla Domu Pomocy Społecznej	119 300,00

Dom Pomocy Społecznej w Robercinie:

Lp.	Rodzaj poniesionych wydatków	Kwota
I.	Zakup środków ochrony osobistej	900,00
1.	środek do dezynfekcji rąk	172,00
2.	środek do dezynfekcji powierzchni	300,00
3.	maseczki	18,00
4.	rękawice	360,00
5.	fartuchy	50,00
II.	Zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez DPS	56 400,00
1.	dodatki do wynagrodzeń (w tym np. premie, dodatki zadaniowe, nagrody)	56 400,00
III.	Kwota środków przyznanych w ramach Funduszu dla Domu Pomocy Społecznej	57 300,00

Dom Pomocy Społecznej Artystów Weteranów Scen Polskich w Konstancinie:

Lp.	Rodzaj poniesionych wydatków	Kwota
I.	Zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez DPS	22 000,00
1.	dodatki do wynagrodzeń (w tym np. premie, dodatki zadaniowe, nagrody)	22 000,00
II.	Zakup środków ochrony osobistej	18 300,00
1.	rękawice	17 290,00
2.	maseczki	90,00
3.	fartuchy	920,00
V.	Kwota środków przyznanych w ramach Funduszu dla Domu Pomocy Społecznej	40 300,00

4.2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach prowadzony jest przez Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w drodze rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na zlecenie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Placówka jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego przeznaczonym dla 45 osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej (typ B i C).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach umożliwia osobom niepełnosprawnym po ukończeniu obowiązku nauki i uzyskaniu pełnoletności, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym oraz zapewnia dostęp do specjalistycznych usług świadczonych przez ośrodki wsparcia dziennego. Ponadto przyczynia się do aktywizacji i podniesienia jakości życia osób narażonych na wykluczenie społeczne wskutek długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Stan zatrudnienia w Placówce na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił 13 osób na 11,65 etatu.

W roku 2022 uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy było łącznie **34** osoby. Jedna osoba zmarła. Na dzień 31 grudnia 2022 r. zajętych było 33 miejsca z 45 statutowych. Wszyscy uczestnicy to mieszkańcy Powiatu Piaseczyńskiego. 18 uczestników w ciągu roku 2022 kwalifikowało się do dotacji z Programu „Za życiem”, tj.: osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu.

W roku 2022 Powiat Piaseczyński przekazał dotację w łącznej wysokości: **864 576,52 zł** na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Pęcherach.

Zgodnie z art. 51c ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) miesięczną kwotę dotacji z budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia ośrodka wsparcia ustala Wojewoda jako iloczyn aktualnej liczby osób korzystających z usług w tych ośrodkach oraz średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika. Średnia miesięczna kwota dotacji na jednego uczestnika w środowiskowym domu samopomocy w roku 2022 wynosiła 1 940 zł, tj.: w skali roku: **751.051,60 zł**.

Przyznana kwota dotacji obejmuje uczestników faktycznie korzystających z usług środowiskowego domu samopomocy z aktualną decyzją o skierowaniu do ŚDS tj.: łącznie 34 osoby w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

W odniesieniu do realizacji działania 3.2 kompleksowego programu wsparcia rodzin „Za życiem”, ustanowionego uchwałą Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r., mając na uwadze realizację zadania, o którym mowa w art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, podwyższona kwota dotacji na jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi wynosi nie więcej niż 30% średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika, tj.: 582 zł.

W/w przyznana kwota dotacji obejmuje uczestników zakwalifikowanych do podwyższonej dotacji faktycznie korzystających z usług środowiskowego domu samopomocy z aktualną decyzją o skierowaniu do ŚDS. Łącznie 18 osób w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., tj.: w skali roku **113.524,92 zł**.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługi świadczone przez Środowiskowy Dom Samopomocy w 2022 r. obejmowały w szczególności:

1. trening funkcjonowania w życiu codziennym;
2. trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów;
3. trening funkcjonowania w życiu codziennym;
4. trening umiejętności komunikacyjnych;
5. trening spędzania czasu wolnego;
6. terapię ruchową;
7. pracownia kulinarna;
8. pracownia komputerowa;
9. pracownia artystyczna;
10. pracownia ogrodnicza;
11. pracownia rzemiosła;
12. pracownia muzyczno-teatralna;
13. poradnictwo psychologiczne;
14. realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych;
15. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
16. aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach w ramach WTZ, podjęcia zatrudnienia lub inne.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach w roku 2022 realizował usługi transportowe dla uczestników. Do października 2022 r. transport odbywał się samochodem użyczonym przez inną placówkę Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej. W październiku 2022 r. sfinalizowano zakup własnego samochodu ŚDS dostosowanego do przewozu dwóch wózków inwalidzkich. Tym samym Ośrodek świadczył usługi transportowe na rzecz uczestników we własnym zakresie.

W 2022 roku nie była zawieszana działalność ŚDS w Pęcherach w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19. Do czasu obowiązywania nakazu tj. do maja 2022 r. uczestnicy i pracownicy, którym stan zdrowia na to pozwalał byli zobowiązani nosić maseczki. W okresach nasilenia zachorowań zarówno na Covid i grypę przed dopuszczeniem do pracy i zajęć kontrolowano temperaturę. W każdym pomieszczeniu przez cały rok był dostępny środek do dezynfekcji. Uczestnikom i rodzicom przypominano o konieczności pozostawania w domu, kiedy istnieje podejrzenie choroby zakaźnej.

4.3. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii zlokalizowany jest w Górze Kalwarii, przy ul. Ks. Sajny 2A. Ośrodek prowadzi dodatkowo trzy Punkty Interwencji Kryzysowej:

- od 2019 r. na terenie Gminy Lesznowola, w lokalu przy ul. Górskiego 4a, w Mrokwie. Osoby mieszkające na terenie gminy Lesznowola i Gminy Tarczyn mają dzięki temu możliwość korzystania z pomocy psychologicznej bliżej miejsca zamieszkania.
- od 2020 r. na terenie Gminy Piaseczno, w lokalu przy ul. Kościuszki 9, w Piasecznie.
- od 2022 r. na terenie Gminy Piaseczno, w lokalu przy ul. Szkolnej 20 w Piasecznie. Ze względu na duże zapotrzebowanie na pomoc psychologiczną dla osób w trudnej sytuacji uruchamiane są kolejne punkty, w których osoby potrzebujące mogą liczyć na wsparcie i z łatwością mogą dotrzeć.

Zatrudnienie w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiło: 42 osoby – 28,10 etatu.

Głównym zadaniem Ośrodka jest pomoc osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności:

- ofiarom przemocy;

- osobom doznającym różnego rodzaju kryzysów;
- osobom z problemami uzależnień i współuzależnionym;
- osobom przeciążonym psychicznie, obarczonym następstwami wielu trudnych zdarzeń, żyjącym w stanie przewlekłego stresu;
- rodzicom mającym problemy wychowawcze z dziećmi.

Ośrodek jest placówką otwartą, czyli przyjmującą wszystkie osoby doświadczające kryzysu w możliwie najszybszym czasie, bez skierowania, bez ograniczeń rejonizacją oraz bez wymogu posiadania ubezpieczenia. Zapewniającą nieodpłatną specjalistyczną pomoc psychologiczną, terapeutyczną, psychiatryczną i prawną.

Ponadto osoby oraz rodziny z terenu Powiatu korzystają z miejsc pobytu całodobowego w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii. W 2022 roku z tej formy pomocy korzystało 8 osób, w tym 15 dzieci.

W 2022 roku specjaliści Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej objęli pomocą 4969 osób, w tym 3322 kobiety i 1647 mężczyzn. Zgłaszane problemy dotyczyły głównie:

- 1) trudności szkolnych;
- 2) uzależnień;
- 3) przemocy w rodzinie;
- 4) konfliktów rodzinnych i małżeńskich, w tym okołorozwodowych;
- 5) tendencji samobójczych i stanów po próbie samobójczej;
- 6) wydarzeń traumatycznych;
- 7) ciężkiej choroby;
- 8) mobbingu.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest placówką, która na terenie Powiatu realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W roku 2021 został przyjęty do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021 - 2025.

Ponadto stosownie do art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest jednostką specjalistycznego poradnictwa świadczącą specjalistyczną pomoc dla rodzin i mieszkańców Powiatu Piaseczyńskiego znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, bez względu na dochód, w szczególności w postaci poradnictwa prawnego, psychologicznego i rodzinnego.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest wpisany do rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa województwa mazowieckiego pod poz. 59.

POIK od roku 2022 prowadzi Ośrodek tymczasowego zakwaterowania dla uchodźców - obywateli Ukrainy, którzy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przekroczyli granicę po 24 lutego 2022 r. W celu prawidłowej działalności Ośrodka w POIK utworzone zostało tzw. Centrum Koordynacji oraz Administracji czynne całodobowo. Ośrodek zlokalizowany jest w Tomicach, przy ul. Puławskiej 16 i jest przeznaczony przede wszystkim dla kobiet z dziećmi oraz mężczyzn, jednak tylko spełniających odpowiednie kryteria tzn. osoby w wieku 60+, zaliczane do osób z niepełnosprawnością, bądź posiadające wielodzietną rodzinę. POIK zapewniał opiekę psychologiczną oraz prawną w języku Ukraińskim. Od rozpoczęcia funkcjonowania Ośrodka największa liczba zakwaterowanych osób wynosił 249 /15 marca 2022 r./ i stopniowo malała. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w Ośrodku zakwaterowanych było 165 osób.

VI. Zadania powiatu z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej Starosta wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Do zakresu działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;

- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia;
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo - wychowawczych;
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 11) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

VII. Zakres zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2022.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej Starosta wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in.:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 5) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 6) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 7) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 14) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 15) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 16) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na mocy Zarządzenia Starosty Piaseczyńskiego z dnia 30 września 2011 r. w naszym Powiecie wyznaczone zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, co zgodnie z zapisami ustawy oznacza, że w Centrum utworzony został Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej. Z uwagi na zakres zadań nałożony na Organizatora pieczy zastępczej, w ramach „Zespołu” powołani są koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, którzy obejmują opieką rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka. Pod opieką jednego koordynatora w roku 2022 mogło przebywać do 15 rodzin zastępczych.

Do głównych zadań koordynatora należy, m.in.:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- 2) przygotowywanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;

- 3) udział w dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- 4) udział w dokonywaniu oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy;
- 5) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- 6) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- 7) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 8) opiniowanie na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej powództw wytaczanych przez dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych;
- 9) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- 10) udział w posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 11) wykonywanie innych czynności mających wpływ na efektywne udzielanie pomocy i wsparcie dzieci, rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Koordinator zatrudniany jest przez Organizatora a swoją pracę wykonuje w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy, lub na podstawie umowy o świadczenie usług, funkcjonującej analogicznie do umowy zlecenia.

W roku 2022 zatrudnionych w PCPR było 8 koordinatorów obejmujących stałą opieką po 120 rodzin zastępczych w każdym miesiącu. Rodziny te wymagały szczególnego i długofalowego wsparcia i pomocy, w tym psychologicznej, reedukacyjnej, rehabilitacyjnej oraz organizowania zajęć terapeutycznych.

Koordinatorzy otoczyli rodziny wsparciem, zbudowali z nimi więź oraz podejmowali wspólne działania w celu przezwyciężenia pojawiających się trudności, które bardzo często są konsekwencją trudnej historii życia dziecka. Współpracowali także ze specjalistami z zewnątrz - pedagogami i psychologami szkolnymi, nauczycielami, pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, asystentami rodziny, kuratorami zawodowymi i społecznymi w zakresie wsparcia dziecka i rodziny, w celu właściwego planowania działań pomocowych.

Wszyscy koordynatorzy wspólnie z rodzinami zastępczymi opracowywali i aktualizowali każdemu dziecku tzw. Plan Pomocy Dziecku i wspólnie go realizowali.

W stosunku do rodzin nie objętych na stałe opieką koordynatora jego zadania wypełniali pracownicy zatrudnieni w Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej PCPR.

Koordynatorzy złożyli sprawozdania z efektów swojej rocznej pracy. Zwracali w nich uwagę w szczególności na problemy występujące w rodzinach związane m.in. z problemami emocjonalnymi, rozwojowymi i edukacyjnymi u dzieci oraz współpracę rodzin zastępczych z rodziną biologiczną dziecka.

Za każdy kwartał roku 2022 koordynatorzy sporządzali kartę czasu pracy oraz raport pracy z rodziną zastępczą, który uwzględniał:

- bieżące problemy rodziny i dzieci;
- sytuacja opiekuńczo - wychowawczą;
- sytuację szkolno - wychowawczą;
- sytuację zdrowotną
- sytuację materialno - bytową;
- relacje z rodzicami dziecka;
- realizację planu pomocy dziecku;
- motywowanie do spotkań ze specjalistami oraz ułatwienie dostępu do nich;
- informacje na temat współpracy ze środowiskiem lokalnym (ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organami społecznymi)
- uwagi własne i zamierzenia w zakresie podjętych działań.

1. Rodzinna piecza zastępcza

W sytuacjach, w których rodzice nie są w stanie właściwie wywiązać się ze swoich rodzicielskich zadań, należy zapewnić dziecku opiekę i wychowanie w formie zastępczej opieki rodzinnej. Najczęściej obserwowanymi przyczynami umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej są zjawiska patologiczne występujące w rodzinach biologicznych uniemożliwiające sprawowanie bezpośredniej opieki, tj. alkoholizm, bezrobocie, narkomania, czy po prostu bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Dodatkowo

obserwowanymi powodami umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w mniejszej skali jest sieroctwo, długotrwała lub ciężka choroba rodzica oraz pobyt rodzica za granicą.

Na terenie Powiatu Piaseczyńskiego według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. funkcjonowało **184** rodziny zastępcze, w których przebywało **260** dzieci, w tym:

- rodziny zastępcze niezawodowe: **85** – liczba dzieci: **107**;
- rodziny zastępcze spokrewnione: **91** – liczba dzieci: **113**;
- rodziny zastępcze zawodowe – **4**, w których przebywało **13** dzieci;
- rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego – **1**, w której przebywało **4** dzieci;
- rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne – **1**, w której przebywało **1** dziecko;
- rodzinne domy dziecka – **2**, w których przebywało **22** dzieci.

W 2022 roku **46** dzieci zostało przyjętych do rodzinnej pieczy zastępczej:

Dzieci przyjęte do rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 r.						
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci				Razem
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych	w rodzinnych domach dziecka	
1.	Liczba dzieci do 18 roku życia umieszczonych w pieczy zastępczej w 2021 r., w tym:	17	19	9	1	46
1.1.	z rodziny naturalnej	11	16	4	0	31
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	1	2	4	0	7
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	5	1	1	0	7
1.4.	inne	0	0	0	1	1

W 2022 roku **44** dzieci i osób opuściło rodzinną pieczę zastępczą:

Dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w 2022 r.						
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci				Razem
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	
1.	Liczba dzieci do 18 roku życia, z tego które:	12	7	1	0	20
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	5	0	0	0	5
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	3	4	0	0	7
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	4	0	1	0	5
1.4.	zostały przysposobione	0	3	0	0	3
1.5.	inne	0	0	0	0	0
2.	Liczba dzieci powyżej 18 roku życia, z tego które:	17	6	1	0	24
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo	7	4	1	0	12
2.3.	inne	10	2	0	0	12

W 2022 r. wydano łącznie **581** decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń dla rodzin zastępczych.

Dla rodzin zastępczych objętych pomocą pieniężną wypłacono świadczenia w łącznej kwocie: **3.769.766 zł**, na którą składają się:

- 1) świadczenia obligatoryjne – na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej: **3.161.256 zł**;
- 2) świadczenia jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka dla 36 dzieci: **29.400 zł**;
- 3) dofinansowanie do wypoczynku dziecka dla 63 dzieci: **29.564 zł**;
- 4) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla 3 rodzin zastępczych, w których przebywało 17 dzieci: **15.982 zł**;
- 5) dodatek wychowawczy program Rodzina 500+ dla 259 dzieci: **532.564 zł** (wypłacany za okres do końca maja 2022 r., od miesiąca czerwca 2022 r. wypłatą świadczenia zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych);
- 6) świadczenie jednorazowe przyznawane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego dla 1 rodziny: **1.000 zł**.

1.1. Świadczenia alimentacyjne

Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych. Ponadto kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. W postępowaniu przed sądem do kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie stosuje się odpowiednio przepisy o udziale prokuratora w postępowaniu cywilnym.

Mając na uwadze powyższe w roku 2022 złożono do Sądu 13 wniosków o wytoczenie powództwa o alimenty na rzecz małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Z powodu braku uzupełnienia dokumentacji ze strony rodzin zastępczych m.in. kalkulacji kosztów ponoszonych tytułem zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych małoletnich

umieszczonych w pieczy oraz braku możliwości ustalenia adresów rodziców biologicznych, pozostałe postępowania alimentacyjne są nadal w toku.

Sąd Rejonowy w Piasecznie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w roku 2022 wydał 2 wyroki o zasądzenie alimentów na rzecz 7 małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

1.2. Pomoc psychologiczna dla rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie zapewnia rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Pomoc ta udzielana jest głównie poprzez:

- 1) konsultacje psychologiczne w PCPR Piaseczno;
- 2) wizyty, wyjazdy domowe (na terenie całego powiatu) – elastyczność i dostępność psychologa PCPR, wyjazdy mają miejsce często w godzinach dogodnych dla rodzin zastępczych, co oznacza spotkania z nimi również w godzinach popołudniowych;
- 3) konsultacje psychologiczne telefoniczne;
- 4) uczestnictwo w spotkaniach rodzin zastępczych z rodzinami biologicznymi w zależności od zgłaszanych potrzeb;
- 5) kierowanie do innych instytucji specjalistycznych, tworzenie bazy danych, np. instytucje, ośrodki, szpitale udzielające diagnozy i pomocy psychiatrycznej, wczesna interwencja i wsparcie rozwoju małego dziecka (niemowlęcia), terapia stacjonarna, niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia ze spektrum autyzmu, Zespół Downa, ośrodki odwykowe;
- 6) stałe konsultacje z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej;
- 7) organizację i uczestnictwo w spotkaniach grupowych z rodzinami zastępczymi w PCPR, w zakresie pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, problemów osobistych, problemów materialnych, usamodzielnienia, czy poszukiwanie pracy;
- 8) czynny udział w Zespołach ds. Oceny rodziny zastępczej oraz oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
- 9) konsultacje z instytucjami pracującymi na rzecz pomocy społecznej, opieki, wsparcia i rozwoju dziecka, tj. kuratorzy sądowi i społeczni, szkoły i przedszkola, Ośrodki Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, organizacje pozarządowe i inne;
- 10) czynny udział w Zespołach Interdyscyplinarnych ds. Przemocy w Rodzinie;

- 11) stała współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym;
- 12) sporządzanie Kart Dziecka dla Ośrodka Adopcyjnego;
- 13) opiniowanie psychologiczne;
- 14) sporządzanie diagnoz psychofizycznych dziecka;
- 15) sporządzanie diagnoz kandydatów na rodziny zastępcze, w tym:
 - wyjazdy do miejsc zamieszkania kandydatów,
 - wywiady kierowane, pogłębione (wspólnie z pedagogiem PCPR Piaseczno),
 - spotkania z kandydatami w PCPR Piaseczno,
 - przeprowadzanie testów psychologicznych,
 - analiza i interpretacja wypełnionych testów psychologicznych.
- 16) konsultacje psychologiczne dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, kontynuujących naukę, na prośbę pedagoga PCPR;
- 17) prowadzenie biblioteczki dla rodzin zastępczych, kandydatów i koordynatorów:
 - gromadzenie i wypożyczanie literatury fachowej,
 - powielanie i gromadzenie materiałów edukacyjno-terapeutycznych.

Ogółem w ramach pomocy psychologicznej w roku 2022, w szczególności:

- 1) odbyło się 22 konsultacje psychologiczne w miejscach zamieszkania rodzin zastępczych (wyjazdy, wizyty domowe, spotkania z rodzinami zastępczymi oraz dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej i kandydatami na rodziny zastępcze);
- 2) sporządzono 14 kart dziecka dla Ośrodka Adopcyjnego, w tym 8 opinii na temat zasadności przysposobienia dziecka i 6 opinii na temat braku zasadności przysposobienia dziecka;
- 3) przeprowadzono 70 konsultacji psychologicznych w siedzibie PCPR Piaseczno;
- 4) udzielono 135 konsultacji psychologicznych zdalnie (telefon i/lub Skype, meet google);
- 5) odbyło się 95 konsultacji psychologicznych z koordynatorami pieczy zastępczej;
- 6) sporządzono diagnozy kandydatów na rodziny zastępcze dla 32 osób;
- 7) sporządzono 3 diagnozy psychofizyczne dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 8) sporządzono 2 diagnozy kandydatów na wolontariuszy wspierających działania placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 9) odbyło się 8 konsultacji psychologicznych z instytucjami społecznymi działającymi na rzecz opieki, wychowania, wsparcia i rozwoju dziecka;

10) wzięto udział w 10 konferencjach i szkoleniach online (doskonalenie kadry).

Konsekwentnie dążymy do poszerzania oferty pomocy terapeutycznej dedykowanej rodzinom zastępczym, w tym dzieciom i młodzieży przebywającym w pieczy zastępczej, w ramach poradnictwa specjalistycznego. Dzięki podjętej współpracy ze Środowiskowym Centrum Zdrowia Psychicznego dzieciom i młodzieży, osobom doświadczającym kryzysu psychicznego w miejscu zamieszkania, w szkole, w najbliższym dziecku środowisku, udzielana jest pomoc w formule innej niż tradycyjna pomoc ambulatoryjna. W system pomocy zaangażowani są pedagodzy i psycholodzy szkolni, asystenci rodzin w systemie pracy Ośrodków Pomocy Społecznej i inne podmioty służące wsparciem dziecku i rodzinie. W ramach Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego funkcjonują wielospecjalistyczne zespoły. Pomocą, oprócz pacjenta, mogą być objęci także rodzina i rówieśnicy. Ważne dla wsparcia dzieci i ich rodzin, że Centrum funkcjonuje w kilku lokalizacjach na terenie powiatu – w Piasecznie, Tarcynie, Górze Kalwarii i Mrokwie, co znacznie ułatwia dostęp do pomocy. Główna siedziba mieści się przy ul. Szkolnej 20 w Piasecznie. Pomoc specjalistyczną zapewniają także specjaliści z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Piasecznie, z którą tutejsze Centrum ściśle współpracuje.

1.3. Pomoc prawna dla rodzin zastępczych.

W roku 2022 tutejsze Centrum organizowało bezpłatną pomoc prawną na rzecz osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego, w tym:

- a) prowadzenie poradnictwa prawnego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – z pomocy korzystało 39 rodziny, którym udzielono 53 konsultacji.
- b) prowadzenie poradnictwa prawnego dla pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej – z pomocy korzystało 2 wychowanków, którym udzielono 4 porad.

1.4. Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie zachęcało rodziny zastępcze do spotkań w ramach grupy wsparcia.

Spotkania te dają możliwość wymiany doświadczeń oraz otrzymania wsparcia w grupie osób pełniących podobną funkcję – rodziny zastępczej. Udział w grupie wsparcia jest dobrowolny. Spotkania grup przygotowywane są przez specjalistów zatrudnionych w PCPR. W wybranych spotkaniach może uczestniczyć psycholog, pedagog oraz prawnik.

Poprzez udział w grupie wsparcia rodzice zastępczy mają możliwość:

- uzyskiwania i dawania wsparcia w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej,
- doskonalenia umiejętności wychowawczych, radzenia sobie z emocjami, radzenia sobie w sytuacjach napięcia (stresu),
- pogłębienia wglądu w siebie (wzrost świadomości przeżywanych emocji, swoich przekonań, pragnień, potrzeb, wartości, celów, a także rozpoznanie własnych zasobów i rozumienie ograniczeń),
- zapobiegania wyczerpaniu i wypaleniu.

1.5. Szkolenia rodzin zastępczych

Do zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy, m.in.:

- 1) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 3) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

1.5.1. Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie dążąc do zapewnienia opieki i wychowania każdemu dziecku jej pozbawionemu ze strony naturalnego środowiska rodzinnego, w sposób szczególny angażuje się w realizację działań na rzecz pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie można przejść pełny proces szkolenia i diagnozy psychologiczno - pedagogicznej uzyskując uprawnienia do prowadzenia

różnego rodzaju form rodzinnej opieki zastępczej. Uczestnictwo w szkoleniu jest bezpłatne. Szkolenia prowadzone są według Programu PRIDE - Rodzinna Opieka Zastępcza, zatwierdzonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

PRIDE to program przygotowujący rodziny do pełnienia różnych form opieki zastępczej nad dziećmi. Ma on formę warsztatów, pozwala więc poza uzyskaniem konkretnych wiadomości, na zdobycie i przećwiczenia umiejętności związanych z wychowywaniem dziecka powierzonego w opiekę zastępczą. PRIDE rozwija umiejętności pogrupowane w 5 kategorii:

1. Umiejętności opiekuńcze;
2. Umiejętności zaspokajania potrzeb dziecka i kompensowania opóźnień;
3. Umiejętności wzmacniania więzi z rodziną naturalną;
4. Umiejętności wzmacniania trwałych, pozytywnych związków;
5. Umiejętności pracy zespołowej dla dobra dziecka.

Program składa się z 12 sesji grupowych, odbywających się co tydzień i trwających po 4 godziny. Sesje te prowadzone są wyłącznie przez licencjonowanych trenerów. Uczestnictwo w programie PRIDE nie zobowiązuje do niczego. Kandydaci mogą podjąć decyzję o przystąpieniu do dalszej procedury lub wycofać się w tym momencie. Takie postępowanie wynika z faktu, że PRIDE jest metodą „przymierzenia” roli rodzica, jest sposobem na sprawdzenie siebie. Część szkoleniową uzupełniają dwa indywidualne spotkania z trenerami, które odbywają się w miejscu zamieszkania kandydatów oraz 10-godzinna praktyka w funkcjonujących formach pieczy zastępczej wyznaczonych przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Decyzję o przyznaniu kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej podejmuje komisja kwalifikacyjna składająca się z trenerów, psychologa, pedagoga i przedstawiciela Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Dla uczestników szkolenia zakupywane są podręczniki programu PRIDE oraz materiały pomocnicze niezbędne do realizacji warsztatów szkoleniowych.

Na bieżąco gromadzona jest również dokumentacja nowych osób zainteresowanych uczestnictwem w szkoleniu (kwestionariusz osobowy, życiorys, odpisy zupełne aktu małżeństwa, zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, zaświadczenia o zatrudnieniu i o dochodach, oświadczenia o niekaralności, zobowiązanie do regularnego uczestnictwa w szkoleniu, oświadczenia dotyczące władzy rodzicielskiej i wywiązywania się z obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby - o ile taki obowiązek z mocy prawa istnieje,

oświadczenie o wyrażaniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, potwierdzenie stałego zameldowania).

Oceniamy zgłaszających się kandydatów pod względem spełnienia przez nich podstawowych warunków do zostania rodzicem zastępczym, tj.:

- a) czy dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- b) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- c) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- d) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- e) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniami o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
- f) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- g) zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiającego dziecku zaspokojenie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego;
 - właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań;
 - wypoczynku i organizacji czasu wolnego.
- h) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Każda z nowo zgłoszonych osób przechodzi diagnozę psychologiczno – pedagogiczną przeprowadzaną z kandydatami zgłaszającymi chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i rodzinnego domu dziecka, którą prowadzą uprawnieni pracownicy PCPR.

Na podkreślenie zasługuje, że tutejsze Centrum systematycznie prowadzi akcję poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze poprzez publikowanie ogłoszeń w lokalnej prasie. Na stronie internetowej powiatu piaseczyńskiego na stałe zamieszczone są materiały informacyjne dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej oraz spot filmowy „Zostań rodziną zastępczą”. Cyklicznie pojawiają się też artykuły na temat bieżących potrzeb powiatu w obszarze pieczy zastępczej, warunków jakie należy spełnić aby stać się opiekunem zastępczym, szkoleń i procesu kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze oraz form wsparcia i pomocy oferowanych rodzinom zastępczym. Opracowany został i zamieszczony

jest na stronie internetowej „Informator o rodzinnej pieczy zastępczej”. Odbывała się także kampania informacyjno – promocyjna: publikacja zaproszenia na szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze na stronie internetowej Starostwa Powiatowego. Wiele starań związanych z poszukiwaniem kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej nakierowanych jest na utworzenie kolejnego pogotowia rodzinnego.

W październiku 2022 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie rozpoczęło kolejną edycję szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe. Szkoleniem objętych zostało 13 osób. Szkolenie zakończyło się w styczniu 2023 r.

W wyniku zakończonego szkolenia - moduł dla niezawodowych rodzin zastępczych - 13 kandydatów uzyskało świadectwo ukończenia szkolenia: 5 małżeństw i 3 osoby niepozostających w związkach małżeńskich. Spośród w/w – 12 osób (5 małżeństw i 2 osoby niepozostające w związkach małżeńskich) uzyskało zaświadczenia kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

1.5.2. Szkolenie dla rodzin zastępczych, pt.: „Fetal Alcohol Syndrome Alkoholowy Zespół Płodowy – specyfika zaburzeń oraz metody pracy z dzieckiem” – psychologiczne warsztaty umiejętności wychowawczych.

Podstawa prawna: ustawa z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2022 r., poz. 447 ze zm.), art. 76, pkt. 5 *zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;* pkt. 9 *prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;* pkt. 14 *zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.*

Dobór grupy uczestników:

Zaproszenia na warsztaty zostały wysłane rodzinom zastępczym poprzez wiadomość e-mail, która zawierała szczegółowe informacje o spotkaniu oraz wygenerowany link do spotkania na platformie meetgoogle.

Informacje te były też potwierdzone w indywidualnych rozmowach, telefonicznych lub bezpośrednich z rodzinami zastępczymi.

Informację o warsztatach wysłano ponadto do koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz do pracowników tutejszego Centrum, z prośbą o zaproszenie rodzin na warsztaty. Zaproszenie do udziału w szkoleniu otrzymało łącznie 165 osób.

Termin szkolenia:

Szkolenie odbyło się w formie on line, w terminach:

- w dniu 15 listopada 2022 r. dla rodzin zastępczych zawodowych (4h/dyd.);
- w dniu 16 listopada 2022 r. dla rodzin zastępczych niezawodowych (4h/dyd.);
- w dniu 22 listopada 2022 r. dla rodzin zastępczych spokrewnionych (4h/dyd.);
- w dniu 23 listopada 2022 r. (4h/dyd.) szkolenie dodatkowe, przeznaczone dla rodzin zastępczych ogólnie, zwłaszcza dla tych, które zadeklarowały wcześniejsze uczestnictwo, jednak z przyczyn technicznych, zdrowotnych lub osobistych nie mogły uczestniczyć w poprzednich terminach.

Założeniem szkolenia było podnoszenie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych, integracja środowiska pieczy zastępczej, poszerzenie wiedzy z zakresu psychologii klinicznej, neuropsychologii oraz psychologii rozwojowej i wychowawczej, zwłaszcza w temacie Alkoholowego Zespołu Płodowego (Fetal Alcohol Syndrome), występującego u dzieci i młodzieży, których matki spożywały alkohol będąc w ciąży.

Cele szkolenia:

psychoedukacja, poradnictwo psychologiczne na temat rozpoznawania symptomów Alkoholowego Zespołu Płodowego (FAS) u dzieci i młodzieży, specyfiki tych zaburzeń oraz prawidłowego i efektywnego budowania i utrzymywania relacji z dzieckiem obciążonym tym zespołem. Celem szkolenia był też rozwój kompetencji wychowawczych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych, zamieszkujących na terenie powiatu piaseczyńskiego, integracja środowiska rodzin zastępczych, elementy terapeutyczne grupy wsparcia, wymiana doświadczeń wychowawczych rodzin, budowanie więzi między uczestnikami, wzmocnienie ich poczucia własnej wartości, wsparcie emocjonalne.

Szczegółowa tematyka szkolenia:

1. Fetal Alcohol Syndrome – Alkoholowy Zespół Płodowy – historia i terminologia zjawiska.
2. Definicje, rodzaje i postacie Fetal Alcohol Spectrum Disorders (FASD) – Spektrum Poalkoholowych Uszkodzeń Płodu:
 - 2.1. Fetal Alcohol Syndrome FAS
 - 2.2. Fetal Alcohol Effects FAE
 - 2.3. Partial Fetal Alcohol Syndrome pFAS

- 2.4. Alcohol Related Birth Defects ARBD
- 2.5. Alcohol Related Neurodevelopment Disorders ARND
- 2.6. Fetal Alcohol Related Conditions FARC
- 3. Fetal Alcohol Syndrome – specyfika zaburzeń:
 - 3.1. Działanie alkoholu na nienarodzone dziecko
 - 3.2. Mózg dziecka zdrowego i mózg dziecka z FAS/FAE – ilustracja porównawcza
 - 3.3. Statystyka spożycia alkoholu przez kobiety w ciąży
 - 3.4. Profilaktyka występowania zjawiska
- 4. Kryteria diagnostyczne FAS:
 - 4.1. Udokumentowane picie alkoholu przez matkę w ciąży
 - 4.2. Pre i postnatalny deficyt wzrostu, wagi i obwodu głowy dziecka;
 - 4.3. Trudności intelektualne i problemy społeczne, dysfunkcja OUN;
 - 4.4. Zespół fizycznych anomalii (deformacje budowy kończyn, twarzy – dymorficzne rysy twarzy, uszkodzenia mięśni i serca oraz innych narządów
- 5. Wady wzrostu – szczegółowa charakterystyka
- 6. Deformacje twarzy – szczegółowa charakterystyka
- 7. Zespół fizycznych i psychicznych anomalii – szczegółowa charakterystyka
- 8. Degradujące działanie alkoholu na tworzenie się neuronów oraz budowę struktury mózgu
- 9. Najbardziej narażone rejony mózgu – charakterystyka oraz ilustracje przekrojowe
- 10. Zaburzenia pierwotne oraz zaburzenia wtórne – definicje oraz charakterystyka
- 11. Nieharmonijny rozwój psychoruchowy dziecka
- 12. Typowe zaburzenia dzieci z FAS w poznawczym funkcjonowaniu
- 13. Inne zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym i emocjonalnym dzieci z FAS
- 14. Fizjologiczne funkcjonowanie dzieci z FAS
- 15. Przykładowe porównanie możliwości dzieci z FAS/FAE w wieku 5-ciu, 10-ciu i 18-stu lat
- 16. Postrzeganie dziecka z FAS/FAE a jego rzeczywiste funkcjonowanie
- 17. Zaburzenia przywiązania u dzieci z FAS
- 18. Diagnoza dziecka z FAS
- 19. Terapia dziecka z FAS:
 - 19.1. Metody terapeutyczne
 - 19.2. Ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne i terapeutyczne
- 20. Gdzie szukać pomocy – dane teleadresowe:

- 20.1. Ośrodki
- 20.2. Fundacje
- 20.3. Centra psychologiczno-edukacyjne
- 20.4. Poradnie specjalistyczne
- 21. Jak pomóc dziecku z FAS?
 - 21.1. Zalecenia psychologiczne
 - 21.2. Pożądane postawy rodzicielskie
 - 21.3. Pytania egzystencjalne
- 22. Postępowanie z dzieckiem z FAS – zalecenia edukacyjno-terapeutyczne:
 - 22.1. Konkretność
 - 22.2. Stałość
 - 22.3. Powtarzanie
 - 22.4. Rutyna
 - 22.5. Prostota
 - 22.6. Szczegółowość/Gesty
 - 22.7. Zasady
 - 22.8. Nadzór
- 23. Techniki pomocne w pracy z dzieckiem z FAS – praktyczne rozwiązania
 - 23.1. Budowa zdań i poleceń
 - 23.2. Sposób zadawania pytań
 - 23.3. Edukacja w zakresie emocji
 - 23.4. Sensoryczne doświadczanie świata
 - 23.5. Efektywna komunikacja – technika „4 nogi stołu”
- 24. FAS w pigułce
- 25. Kampanie społeczne nt FAS – istotne linki
- 26. Pomocne strony internetowe nt FAS
- 27. Emisja filmu, pt.: „Wieczne dziecko”
- 28. Dyskusja – dzielenie się doświadczeniami
- 29. Podsumowanie i wnioski
- 30. Niespodzianki dla uczestników szkolenia

Wszystkie rodziny otrzymały materiały szkoleniowe oraz zaświadczenia o udziale w szkoleniu wysłane pocztą elektroniczną.

Ogółem w szkoleniu udział wzięło **32 rodziny (43 osoby)**, w tym: 5 rodzin zawodowych, 13 rodzin spokrewnionych i 14 – rodzin niezawodowych.

1.5.3. Pozostałe szkolenia

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie w ramach zapewnienia funkcjonującym rodzinom zastępczym szkoleń i warsztatów mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby, w roku 2022 wystąpiło do rodzin z prośbą o określenie tematyki szkoleń, bądź udziału w warsztatach w celu dostosowania oferty do ich oczekiwań.

Naszym celem było rozeznanie potrzeb w tym zakresie, tak aby tematyka szkoleniowa podnosiła kwalifikacje rodzin, umożliwiła zachowanie lub wzmacnianie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz kompetencji, jak również przeciwdziałanie zjawisku wypalenia.

Wskazane przez rodziny tematy szkoleń dotyczyły zagadnień związanych m.in.: z traumą wczesnodziecięcą, FAS – Fetal Alcohol Syndrome, wykorzystywania seksualnego i przemocy, problemów wychowawczych dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera, motywowania dziecka do nauki i rozwoju, dialogu z dzieckiem i wsparciu ku samodzielności, wychowaniu dziecka w wieku dorastania, radzenia sobie z agresją dziecka, kontakt z rodzicem biologicznym.

Potrzeby szkoleniowe zgłoszone przez rodziny zastępcze przekazaliśmy także celem rozważenia możliwości ich organizacji w ramach powiatowego projektu „Akademia Czujnego Rodzica”.

Funkcjonujące na terenie Powiatu Piaseczyńskiego rodziny zastępcze zapraszane były do udziału w wykładach, warsztatach i szkoleniach organizowanych przez Powiat Piaseczyński w ramach projektu „Akademia Czujnego Rodzica”.

Stanowiło to zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Tematy szkoleń, na które zapraszane były rodziny w 2022 r:

1. „O wyzwaniach okresu dorastania – jak być wspierającym rodzicem?” Spotkanie miało na celu poszukiwanie odpowiedzi i wskazówek na czas dorastania dzieci m.in. Po co nam dorastanie w życiu i dlaczego jest takie trudne? Jaką rolę pełnią w nim rodzice? Jak możemy wspierać poczucie własnej wartości u nastolatków?
2. „Dzieci w sieci – czyli o zagrożeniach wirtualnego świata”. Dodatkowo przy zaproszeniu do udziału w wykładzie rodzice zastępczy otrzymali ulotkę informacyjną pt. „Dzieci w cyfrowym świecie, zagrożenia wirtualnej sieci – Poradnik dla rodziców i

opiekunów. Materiał zawierał ważne informacje dla opiekunów: co powinno zaniepokoić rodziców? Gdzie szukać pomocy? Co dzieci robią w sieci? Jak korzystanie z narzędzi z dostępem do internetu wpływa na dzieci? Ile czasu dzieci i młodzież mogą spędzać przed ekranem? Jak uchronić dziecko? Jakie są inne niebezpieczeństwa w sieci?

3. „Dorastanie – jak zmienić walkę na argumenty we wspólną podróż ku dorosłości”. Wykład dotyczył pozytywnej dyscypliny, jako narzędzia skutecznego zarówno w budowaniu relacji z nastolatkami, jak i relacji dorosły – dorosły, w tym także relacji pracowniczych.
4. „Uwolnij swój stres, odbuduj spokój i siłę dzięki terapeutycznej mocy nerwu błędnego”. Celem cyklu warsztatów i wykładów było odbudowanie zasobów psychicznych rodziców.

Przekazywaliśmy oraz udostępnialiśmy rodzinom zastępczym materiały (link) z wybranych wykładów w ramach Akademii Czujnego Rodzica, zachęcając do zapoznania m.in. o tematyce:

- „Oswoić dziecięce lęki”
- „Jak wspierać poczucie własnej wartości u dzieci”
- „Rodzeństwo z autyzmem w tle”
- „Ryzykowne zachowania dzieci i młodzieży w spektrum autyzmu”
- „Depresja i zaburzenia nastroju u dzieci i młodzieży – jak im zapobiegać, zasady dobrostanu psychicznego u dzieci i młodzieży”
- „Dziecko i stres – w poszukiwaniu przyczyn trudnych zachowań u dzieci”
- „Emocje w epidemii”
- „Rodzina pod lupą – postawy wychowawcze rodziców”
- „Rodzinna Moc czy Przemoc”
- „Jak wspierać dziecko w nauce”

Rodzice zastępczy mieli możliwość skorzystania z bezpłatnego szkolenia stacjonarnego dla opiekunów zastępczych pt.: „Wyzwania adaptacyjne dzieci biologicznych w rodzinach zastępczych”. Zakres szkolenia obejmował zjawisko parentyfikacji, zmiany strukturalne i relacyjne rodziny w sytuacji przyjęcia dzieci zastępczych oraz żałoba/rozstanie jako element funkcjonowania rodziny zastępczej. Podczas szkolenia rodziny mogły również uzyskać informacje jak prowadzenie rodziny

zastępczej wpływa na dzieci biologiczne opiekunów zastępczych. Organizatorem szkolenia była Fundacja Ernst & Young.

Rodziny zastępcze otrzymały także propozycję udziału w spotkaniu informacyjno – edukacyjnym z zakresu profilaktyki FASD, organizowanym przez Fundację Instytut Nowej Kultury. Konferencja „BYĆ RODZICEM – WIELKA SPRAWA!”.

Rodzice zastępczy otrzymali link do opracowanego przy udziale Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie Poradnika dla opiekunów i dzieci z niepełnosprawnościami pt.: „Niepełnosprawność krok po kroku”. Poradnik jest pierwszym przewodnikiem po przepisach i miejscach związanych z orzekaniem o niepełnosprawności i możliwym wsparciem dla dzieci, ich opiekunów – osób z niepełnosprawnościami. Znajdują się w nim kontakty do instytucji działających na terenie powiatu piaseczyńskiego, a także wskazówki w kwestii potencjalnej pomocy i świadczeń.

W celu większego zrozumienia szczególnych potrzeb dzieci z FAS do wybranych rodziców zastępczych przekazany został link z filmem pt.: „Wieczne dziecko”. Film zawiera wypowiedzi specjalistów zajmujących się profesjonalnie diagnozą i terapią dzieci z FAS oraz pomocą psychologiczną rodzicom i opiekunom. Zawiera wypowiedzi i rodziców, ich doświadczenia, historie ich życia, jak również wypowiedzi samych dzieci obciążonych FAS – ich spojrzenie na rzeczywistość i sposoby radzenia sobie w codziennym funkcjonowaniu.

1.6. Okresowa ocena sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i rodziny zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadził posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej rodziny.

Ocena sytuacji dziecka jest przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

Ocena rodziny zastępczej dokonywana jest nie później niż przed upływem roku od umieszczenia w niej pierwszego dziecka, kolejna po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata.

W celu dokonania oceny organizowane były posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej.

Na posiedzeniach dokonywano szczegółowego omówienia sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, w szczególności w zakresie:

- ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
- modyfikowania planu pomocy dziecku;
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Ponadto podczas posiedzeń Zespół dokonywał oceny samej rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Zespół dokonywał przedmiotowej oceny w szczególności z udziałem: rodziny zastępczej, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, przedstawiciela instytucji oświatowych, ośrodka pomocy społecznej, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i rodziców biologicznych dziecka.

Przedmiotowe oceny formułowane były na piśmie i przekazywane do Sądów Rejonowych – Wydziałów Rodzinnych i Nieletnich.

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zorganizowanych zostało 29 posiedzeń, na które zaproszono 278 rodzin zastępczych.

Lp.	Miesiąc	Liczba posiedzeń Zespołu	Liczba zaproszonych rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych
1.	styczeń	0	0	0
2.	luty	5	45	63
3.	marzec	4	42	45
4.	kwiecień	1	9	13
5.	maj	3	17	28
6.	czerwiec	6	41	97
7.	lipiec	0	0	0
8.	sierpień	0	0	0
9.	wrzesień	2	25	38
10.	październik	4	52	65
11.	listopad	1	15	22
12.	grudzień	3	32	38
Razem:		29	278	409

1.7. Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej.

Stosownie do art. 191 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka”.

Jednocześnie zgodnie z art. 191 ust. 5 wyżej cytowanej ustawy „Powiat, na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko rodzina zastępcza lub rodzinny dom dziecka zawiera z powiatem właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków.

W roku 2022 zawierane były porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, a przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Piaseczyńskiego. Plan na 2022 rok wynosił: **690.000,00 zł**, a otrzymane środki wynosiły: **809.836,33 zł**. W trakcie roku realizowano 61 porozumień z 21 następującymi powiatami:

Lp.	Powiat ponoszący wydatki	Liczba dzieci	Kwota w zł
1.	Miasto Stołeczne Warszawa	23	268.485,90
2.	Powiat Skierniewicki	1	13.978,00
3.	Powiat Sochaczewski	1	16.786,00
4.	Powiat Szydłowiecki	1	13.978,00
5.	Powiat Grójecki	5	48.623,00
6.	Powiat Grodziski	3	43.865,00
7.	Powiat Piłski	1	14.087,50
8.	Powiat Pruszkowski	6	70.277,00
9.	Powiat Kutnowski	1	746,00
10.	Powiat Lubański	1	35.286,74
11.	Powiat Żyrardowski	1	13.978,00
12.	Powiat Otwocki	5	90.493,23
13.	Powiat Olsztyński	1	10.871,26
14.	Powiat Jarosławski	2	27.956,00
15.	Powiat Warszawski Zachodni	1	22.258,90
16.	Powiat Puławski	1	13.978,00
17.	Miasto Łódź	1	16.786,00
18.	Powiat Łęczycki	1	21.237,36
19.	Powiat Kielecki	1	13.287,61
20.	Powiat Sierpecki	2	30.764,00
21.	Miasto Siedlce	2	22.112,83
Razem		61	809.836,33

Ponadto zawierano porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Piaseczyńskiego, a przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych Powiatów. Plan na 2022 rok wynosił: **630.000,00 zł**, a wydatki wykonane wynosiły: **567.913,29 zł**. W trakcie roku realizowano 44 porozumień z 26 Powiatami, w następujący sposób:

Lp.	Powiat, na rzecz którego ponoszone były wydatki	Liczba dzieci	Kwota w zł
1.	Miasto Stołeczne Warszawa	8	85.312,38
2.	Powiat Wołomiński	4	74.360,86
3.	Powiat Chodzieski	1	9.225,00
4.	Powiat Pruszkowski	2	18.950,00
5.	Powiat Grójecki	2	9.108,56
6.	Powiat Lubaczowski	1	13.978,00
7.	Powiat Nowodworski	1	4.590,97
8.	Powiat Legionowski	2	23.203,00
9.	Powiat Lubartowski	1	13.978,00
10.	Powiat Nowotarski	1	37.511,73
11.	Powiat Skarżysko Kamienna	2	33.572,00
12.	Powiat Warszawski Zachodni	2	31.200,00
13.	Powiat Siedlecki	1	27.565,79
14.	Powiat Gryfiński	1	16.786,00
15.	Powiat Otwocki	2	18.450,00
16.	Powiat Kozienicki	1	13.978,00
17.	Powiat Świdwiński	1	3.796,05
18.	Powiat Olecki	1	35.152,77
19.	Miasto Łomża	2	6.689,94
20.	Miasto Kraków	1	9.225,00
21.	Powiat Łomżyński	1	8.906,74
22.	Miasto Włocławek	1	6.468,29
23.	Powiat Płoński	1	22.001,99
24.	Powiat Tomaszowski	1	29.028,34
25.	Miasto Sopot	1	14.310,20
26.	Powiat Koszaliński	2	563,68
Razem		44	567.913,29

1.8. Współfinansowanie przez Gminy pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy właściwej ze względu na miejsce

zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej należy m.in. współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej. Cytowany przepis ma zastosowanie w przypadku dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej po dniu wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 1 stycznia 2012 r.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wydatki ponoszone przez Gminy na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej odbywają się w oparciu o wystawiane przez Powiat noty obciążeniowe, w okresach rozliczeniowych miesięcznych.

Plan na 2022 rok wynosił: **810.000,00 zł**, a otrzymane środki wynosiły: **1.061.774,37 zł**.

W roku 2022 wydatki ponoszone przez Gminy Powiatu Piaseczyńskiego z tytułu współfinansowania pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawiały się następująco:

Gmina ponosząca wydatki	Kwota w zł
Piaseczno	603.881,69
Góra Kalwaria	149.474,38
Tarczyn	68.307,96
Konstancin - Jeziorna	120.379,91
Prażmów	43.475,09
Lesznowola	76.255,34
Razem:	1.061.774,37

1.9. Pomoc dla pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.

Podstawę prawną usamodzielnienia osób opuszczających od dnia 1 stycznia 2012 r. jedną z form pieczy zastępczej tj. rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo - wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo - terapeutyczną stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do dnia 31 maja 2022 r. wysokość pomocy dla osób usamodzielnianych była wyliczana na podstawie przepisów obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2021 r., poz. 282). Od dnia 1 czerwca 2022 r. jest ona wyliczana w oparciu o obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 3 marca 2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M. P. z 2022 r., poz. 292).

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego życia. Proces usamodzielnienia formalnie rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez wychowanka od wyznaczenia opiekuna procesu usamodzielnienia, którym może zostać osoba przez niego wskazana lub wyznaczona spośród pracowników PCPR, wspierająca go w programie usamodzielnienia. W zależności od sytuacji wychowanka proces usamodzielnienia może trwać do czasu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Osoba usamodzielniana we współpracy z opiekunem usamodzielnienia przygotowuje indywidualny program usamodzielnienia przedkłada na miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia Dyrektorowi PCPR w Piasecznie do zatwierdzenia. Określa on założenia, plany i terminy realizacji w zakresie uzyskania wykształcenia, podjęcia zatrudnienia, uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych, uzyskania przysługujących świadczeń, oraz obowiązki usamodzielnianego wychowanka. Program ten w trakcie jego realizacji może ulegać modyfikacji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie obejmuje osoby usamodzielniane pomocą poprzez:

- 1) pracę socjalną (udzielanie porad, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i konstruowaniu dokumentów, motywowanie do uzyskania wykształcenia i podnoszenia kwalifikacji, wspieranie w kontaktach z rodziną i środowiskiem lokalnym),

- 2) pomoc prawną;
- 3) pomoc psychologiczną;
- 4) pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 5) jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie;
- 6) pomoc rzeczową na zagospodarowanie;
- 7) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (ten rodzaj pomocy polega na umożliwieniu zamieszkania w mieszkaniu chronionym, poparciu wniosku o przydział mieszkania z zasobów gminy lub pomoc w zamieszkaniu w internacie);
- 8) pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (ten rodzaj pomocy polega m.in. na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu stosownego do możliwości wykształcenia, zachęcaniu do udziału w kursach i szkoleniach, rejestracji w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna poszukująca pracy i korzystaniu z ofert pracy).

W 2022 r. udzielono pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych na łączną kwotę: **111.328,23 zł**, na którą składają się:

- 1) świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki dla 18 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych: **63549,23 zł**;
- 2) jednorazowe świadczenie na usamodzielnienie dla 7 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych: **46.084 zł**;
- 3) pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 1 pełnoletniej wychowanki rodziny zastępczej: **1.695 zł**.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza.

2.1. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Od dnia 1 października 2015 r. na terenie Powiatu Piaseczyńskiego funkcjonują cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze w Pęcherach:

- Dom Dzieci nr 1 – placówka typu interwencyjnego,
- Dom Dzieci Nr 2 – placówka typu socjalizacyjnego,
- Dom Dzieci Nr 3- placówka typu socjalizacyjnego,
- Dom Dzieci Nr 4 – placówka typu socjalizacyjnego

oraz Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych, z siedzibą w Pęcherach.

Wojewoda Mazowiecki decyzjami z dnia 1 października 2015 r. wydał Powiatowi Piaseczyńskiemu zezwolenia na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych o limicie miejsc 14 każda, na czas nieokreślony oraz wpisał w/w Placówki do Rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych województwa mazowieckiego.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze spełniają wymagane warunki określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Budynki Placówek zostały wybudowane w oparciu o typowy projekt domu jednorodzinnego, w którym znajdują się pokoje 2-osobowe, odpowiednio oświetlone o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych oraz swobodne korzystanie z wyposażenia, na które składają się z szczególności: łóżka i tapczany, szafki i lampki nocne, miejsca w szafach na przechowywanie rzeczy osobistych, odzieży, obuwia, dostosowane do wieku i indywidualnych potrzeb oraz przedmioty osobistego użytku. W każdym pokoju znajdują się również zabawki dostosowane do wieku dzieci. W pokojach dzieci i młodzież mają zapewnione miejsce do cichej nauki przy własnym biurku do odrabiania lekcji. Placówki zapewniają również podręczniki, pomoce i szkolne. W budynkach znajdują się łazienki oraz miejsca do prania oraz suszenia rzeczy osobistych, jak również toalety w liczbie umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

W budynkach znajdują się aneksy kuchenne, zapewniające odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności, w których dzieci wraz z opiekunami przygotowują posiłki. Wyżywienie dostosowane jest do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia. Ponadto dzieci mają zapewniony nieograniczony dostęp do podstawowych produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę.

Dzieci mają również zapewnioną wspólną przestrzeń mieszkalną, stanowiącą miejsce spotkań i wypoczynku. Pomieszczenie stanowi otwartą przestrzeń wyposażoną w fotele i kanapy, sprzęt audiowizualny, zabawki oraz książki.

Każda Placówka umożliwia ponadto warunki do prowadzenia zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych, uwzględniając święta i inne wynikające z tradycji i obyczajów, zarówno w budynkach, jak i na terenie przyległym.

Placówka zapewnia również odpowiednie warunki dla małoletniej w ciąży.

Stan zatrudnienia w Placówkach oraz Centrum Administracyjnym Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawiał się następująco: 41 osób, w tym zajmujących się opieką i wychowaniem – 27 osób.

W ciągu 2022 roku przeciętna liczba dzieci umieszczonych w Placówkach wynosiła 56, natomiast liczba wychowanków na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła **59 dzieci**, tj.:

- 45 dzieci w placówkach typu socjalizacyjnego;
- 14 dzieci w placówce typu interwencyjnego.

W 2022 r. do Placówek przyjęto łącznie 46 dzieci, w tym:

- 37 dzieci z rodziny naturalnej;
- 5 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej;

W roku 2022 r. Placówkę opuściło 37 wychowanków, w tym:

- 6 dzieci powróciło do rodzin naturalnych;
- 7 pełnoletnich wychowanków założyło własne gospodarstwa domowe i usamodzielniało się;
- 3 wychowanków zostało umieszczonych w domu pomocy społecznej;
- 16 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 5 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Stosownie do art. 196 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej są ustalane przez starostę i ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - Domach Dzieci w Pęcherach na rok 2022 ustalone były Zarządzeniami Starosty Piaseczyńskiego i przedstawiały się następująco:

- Zarządzeniem Starosty Piaseczyńskiego Nr 18/PCPR/2022 r. z dnia 18 lutego 2022 r. w Domu Dzieci Nr 1 wynosiły (placówka typu interwencyjnego) – **7.264 zł**;
- Zarządzeniem Starosty Piaseczyńskiego Nr 21/PCPR/2022 r. z dnia 18 lutego 2022 r. w Domu Dzieci Nr 2 wynosiły (placówka typu socjalizacyjnego) – **6.892 zł**;
- Zarządzeniem Starosty Piaseczyńskiego Nr 19/PCPR/2022 r. z dnia 18 lutego 2022 r. w Domu Dzieci Nr 3 wynosiły (placówka typu socjalizacyjnego) – **7.455 zł**;
- Zarządzeniem Starosty Piaseczyńskiego Nr 20/PCPR/2022 r. z dnia 18 lutego 2022 r. w Domu Dzieci Nr 4 wynosiły (placówka typu socjalizacyjnego) – **6.441 zł**.

Wychowankowie placówek opiekuńczo - wychowawczych objęci są dodatkiem w wysokości świadczenia wychowawczego 500+. Dodatek przyznawany był na wniosek dyrektora placówki składany do powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego ze względu na miejsce położenia placówki.

Dodatek ten, w szczególności, powinien być przeznaczony na rozwój zainteresowań wychowanków placówki oraz zwiększanie ich szans edukacyjnych i rozwojowych. W roku 2022 dodatek wypłacany był do końca maja, natomiast od miesiąca czerwca 2022 r. w związku ze zmianą przepisów realizacją tego zadania zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W omawianym okresie świadczeniem objętych było 85 dzieci na łączną kwotę: **110.161 zł.**

2.2. Świadczenia alimentacyjne

Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych. Ponadto kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. W postępowaniu przed sądem do kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie stosuje się odpowiednio przepisy o udziale prokuratora w postępowaniu cywilnym.

Mając na uwadze powyższe w roku 2022 złożono do Sądu 19 wniosków o wytoczenie powództwa o alimenty na rzecz małoletnich przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zapadło 8 wyroków zasądzających alimenty.

2.3. Pomoc dla pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Podstawę prawną usamodzielnienia osób opuszczających od dnia 1 stycznia 2012 r. placówkę opiekuńczo - wychowawczą stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do dnia 31 maja 2022 r. wysokość pomocy dla osób usamodzielnianych była wyliczana na podstawie przepisów obwieszczenia Ministra Rodziny,

Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2021 r., poz. 282). Od dnia 1 czerwca 2022 r. jest ona wyliczana w oparciu o obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 3 marca 2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M. P. z 2022 r., poz. 292).

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego życia. Proces usamodzielnienia formalnie rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez wychowanka od wyznaczenia opiekuna procesu usamodzielnienia, którym może zostać osoba przez niego wskazana lub wyznaczona spośród pracowników Placówki czy PCPR, wspierająca go w programie usamodzielnienia. W zależności od sytuacji wychowanka proces usamodzielnienia może trwać do czasu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Osoba usamodzielniana we współpracy z opiekunem usamodzielnienia przygotowuje indywidualny program usamodzielnienia i przedkłada na miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia Dyrektorowi PCPR w Piasecznie do zatwierdzenia. Określa on założenia, plany i terminy realizacji w zakresie uzyskania wykształcenia, podjęcia zatrudnienia, uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych, uzyskania przysługujących świadczeń, oraz obowiązki usamodzielnianego wychowanka. Program ten w trakcie jego realizacji może ulegać modyfikacji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie obejmuje osoby usamodzielniane pomocą poprzez:

- 1) pracę socjalną (udzielanie porad, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i konstruowaniu dokumentów, motywowanie do uzyskania wykształcenia i podnoszenia kwalifikacji, wspieranie w kontaktach z rodziną i środowiskiem lokalnym),
- 2) pomoc prawną;
- 3) pomoc psychologiczną;
- 4) pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 5) jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie;
- 6) pomoc rzeczową na zagospodarowanie;

- 7) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (ten rodzaj pomocy polega na umożliwieniu zamieszkania w mieszkaniu chronionym, poparcie wniosku o przydział mieszkania z zasobów gminy lub pomoc w zamieszkanu w internacie);
- 8) pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (ten rodzaj pomocy polega m.in. na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu stosownego do możliwości wykształcenia, zachęcaniu do udziału w kursach i szkoleniach, rejestracji w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna poszukująca pracy i korzystaniu z ofert pracy).

W 2022 udzielono pomocy pieniężnej dla osób usamodzielnianych z instytucjonalnej pieczy zastępczej na łączną kwotę: **54.924,99 zł**, na którą składają się:

- 4) świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki dla 10 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych: **47.085,99 zł**;
- 5) jednorazowe świadczenie na usamodzielnienie dla 1 pełnoletniej wychowanki placówki opiekuńczo - wychowawczych: **7.839 zł**;

Jedna pełnoletnia wychowanka Domów Dzieci w Pęcherach w roku 2022 była objęta wsparciem w formie pobytu w mieszkaniu chronionym z siedzibą w Górze Kalwarii przy ul. Budowlanych 14.

2.4. Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Stosownie do art. 191 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej (...)”.

Jednocześnie zgodnie z art. 191 ust. 5 wyżej cytowanej ustawy „Powiat, na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko (...) placówka opiekuńczo – wychowawcza zawiera z powiatem właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków”.

W roku 2022 zawierane były porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, a przebywających w Domach Dzieci w Pęcherach. Plan na 2022 rok wynosił: **370.000,00 zł**, a otrzymane środki wynosiły: **386.410,48 zł**. W trakcie roku realizowano 7 porozumień z 5 powiatami, w następujący sposób:

Lp.	Powiat ponoszący wydatki	Liczba dzieci	Kwota w zł
1.	Powiat Grójecki	3	237.834,00
2.	Powiat Elcki	1	1.452,79
3.	Powiat Sochaczewski	1	87.770,00
4.	Powiat Radomski	1	54.636,00
5.	Miasto Kraków	1	4.717,69
Razem		7	386.410,48

Ponadto zawierane były porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Piaseczyńskiego, a przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów. Plan w 2022 roku wynosił: **697.190,00 zł**, natomiast poniesiono wydatki w kwocie: **538.079,78 zł**. W trakcie roku realizowano 9 porozumień z 5 powiatami, w następujący sposób:

Lp.	Powiat, na rzecz którego ponoszone były wydatki	Liczba dzieci	Kwota w zł
1.	Powiat Wołomiński	2	103.415,20
2.	Miasto Siedlce	2	150.429,64
3.	Powiat Bialski	1	43.465,00
4.	Powiat Myśliborski	1	42.565,94
5.	Powiat Lubelski	3	198.204,00
Razem		9	538.079,78

2.5. Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci przebywających w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej i preadopcyjnym ośrodku interwencyjnym.

Stosownie do zapisów art. 191 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w (...) w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym”.

Zgodnie z art. 191 ust. 6 cytowanej ustawy „samorząd województwa, na terenie którego funkcjonuje (...) mogąca przyjąć dziecko regionalna placówka opiekuńczo - terapeutyczna lub interwencyjny ośrodek preadopcyjny, zawiera z powiatem, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie”.

Na mocy zawartych w oparciu o wyżej cytowane przepisy prawa porozumień, powiat właściwy do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej obowiązany jest do przekazania dotacji celowej w związku z realizacją zadań tego powiatu przez samorząd województwa.

W roku 2022 zawierane były porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Piaseczyńskiego, a przebywających w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Otwocku – Placówką prowadzoną przez Samorząd Województwa Mazowieckiego.

W roku 2022 realizowano 4 porozumienia z tytułu, którego Powiat Piaseczyński poniósł wydatki w wysokości: **135.438,75 zł.**

2.6. Współfinansowanie przez Gminy pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej należy m.in. współfinansowanie pobytu dzieci w (...) placówce opiekuńczo – wychowawczej. Cytowany przepis ma zastosowanie w przypadku dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej po dniu wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 1 stycznia 2012 r.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki, w następujący sposób:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku pobytu i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Wydatki ponoszone przez Gminy na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej odbywają się w oparciu o wystawiane przez Powiat noty obciążeniowe w okresach rozliczeniowych miesięcznych.

Plan na 2022 rok wynosił: **1.067.600,00 zł**, a otrzymane środki wynosiły: **1.378.931,70 zł**.

W roku 2022 wydatki ponoszone przez Gminy z tytułu współfinansowania pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej przedstawiały się następująco:

Gmina ponosząca wydatki	Kwota
Piaseczno	679.364,24
Góra Kalwaria	357.395,65
Tarczyn	90.136,44
Konstancin - Jeziorna	156.003,26
Lesznowola	93.819,67
Prażmów	2.212,44
Razem:	1.378.931,70

3. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Piaseczyńskim na lata: 2023 – 2025.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Piaseczyńskim” obejmuje lata 2023-2025 i stanowi realizację dyspozycji ustawowej, zawartej w art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Ponieważ rozwój pieczy zastępczej i osiąganie odpowiednich standardów jej organizacji to procesy wieloletnie, założenia niniejszego programu w znacznej części stanowią kontynuację kierunków rozwoju określonych w „Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2019 - 2022”, przyjętym uchwałą Nr XVI/55/19 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 28 listopada 2019 r.

Założenia programu wynikają także ze „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2022-2027” przyjętej Uchwałą Nr XLVIII/5/22 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 26 maja 2022 r.

Niniejszy Program zakłada dalsze rozbudowywanie i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy rodzinnej oraz organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą.

W niniejszym dokumencie przedstawiono charakterystykę pieczy zastępczej na terenie powiatu piaseczyńskiego, z uwzględnieniem dynamiki zmian w tym obszarze w latach 2019-2021. Dokonano także podsumowania działań podejmowanych na rzecz piaseczyńskiej pieczy zastępczej w latach 2019-2022, które ujęto w poprzednim programie rozwoju. Opisano cele i kierunki rozwoju pieczy zastępczej w powiecie piaseczyńskim planowane na lata 2023-2025, z uwzględnieniem limitu rodzin zastępczych zawodowych mogących powstać na terenie powiatu piaseczyńskiego w tym okresie. Obszary problemowe i poszczególne cele do realizacji określono w oparciu o diagnozę środowiska lokalnego, opierając się na danych statystycznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie, zgromadzonych w sprawozdaniach rzeczowo - finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, informacjach własnych PCPR w Piasecznie oraz danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej poszczególnych gmin powiatu piaseczyńskiego, jak również konsultacjach zarówno z instytucjami, placówkami jak też organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodziny. W niniejszym Programie przedstawiono

planowane działania, zakładane rezultaty ich realizacji, a także wskazano źródła finansowania Programu, jego beneficjentów oraz realizatorów.

Zgodnie z założeniami uchwalonego programu realizowane są działania profilaktyczne, rozwijające i wspierające skierowane przede wszystkim do funkcjonujących rodzin zastępczych, rodziców biologicznych, kandydatów na opiekunów zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Realizacja programu ma umożliwić w kilkuletniej perspektywie ograniczenie umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, na rzecz rozwoju rodzinnych form opieki zastępczej. Przyjęcie do realizacji 3 – letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Piaseczyńskim, poprzez m.in. zakładany w nim rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracy z rodziną finalnie ma na celu zapewnienie możliwie jak największej liczbie dzieci prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego. Realizacja celów głównych i szczegółowych określonych w dokumencie przewidziana została na lata 2022 – 2025.

VIII. Zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy Obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

1. Ewidencja małoletnich

Małoletni obywatele Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nimi, oraz małoletni obywatele Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy, podlegają wpisowi do „Ewidencji małoletnich”.

Ewidencję prowadzi Minister ds. rodziny i powiatowe centrum pomocy rodzinie za pomocą systemu teleinformatycznego. PCPR prowadzi ewidencję w stosunku do dzieci, które były umieszczone w pieczy zastępczej na terenie Ukrainy i przybyły wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę (sąd ustanawia taką osobę opiekunem tymczasowym). Dane z ewidencji są przetwarzane w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych i mogą być udostępniane określonym w ustawie podmiotom.

2. Opiekun tymczasowy

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa powołała instytucję opiekuna tymczasowego, który sprawuje pieczę nad osobą małoletniego obywatela Ukrainy

przebywającego na terytorium naszego kraju bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego, zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej.

Ww. ustawa nałożyła na powiaty nowe zadania, w szczególności w zakresie wsparcia opiekunów tymczasowych ustanowionych dla małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli do Polski wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę.

Opiekun tymczasowy jest ustanawiany dla małoletniego obywatela Ukrainy, który legalnie przebywa w Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych /rodziców, opiekunów prawnych, kuratora/.

Opiekun tymczasowy sprawuje opiekę nad małoletnim, reprezentuje go na zewnątrz i zarządza jego majątkiem.

Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej albo inna jednostka organizacyjna wskazana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwe ze względu na miejsce pobytu małoletniego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniają wsparcie przy sprawowaniu nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego przez ośrodek pomocy społecznej oraz sprawuje nadzór nad realizacją praw i obowiązków w stosunku do osób ustanowionych dla małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli do Polski wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę

W/w opiekunom tymczasowym oraz przebywającym pod ich opieką małoletnim, PCPR zapewnia pomoc prawną, organizacyjną i psychologiczną.

W przypadku, gdy opiekun tymczasowy ma pod opieką więcej niż 15 dzieci, PCPR zatrudnia /umowa o pracę lub umowa zlecenie/ osobę do pomocy w sprawowaniu opieki, w wymiarze co najmniej 8 godzin dziennie przez 5 dni w tygodniu, na każdą grupę dzieci liczoną począwszy od 16 dziecka. (Powiat może zlecić zatrudnienie organizacjom pozarządowym w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

Opiekun tymczasowy powinien uzyskać zezwolenie Sądu Opiekuńczego, właściwego ze względu na miejsce pobytu małoletniego we wszystkich sprawach, które dotyczą osoby i majątku nieletniego, tj.: sprawowania opieki prawnej, dysponowania majątkiem oraz decydowania w sprawach leczenia i edukacji.

Opiekunem tymczasowym powinien być krewny, powinowaty lub osoba dająca rękojmię należytego sprawowania pieczy, posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, nie pozbawiona praw publicznych, nie została pozbawiona władzy rodzicielskiej, albo skazana za

przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności albo za umyślne przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby lub przestępstwo popełnione na szkodę małoletniego lub we współdziałaniu z nim, wobec której nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi, lub obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakazu kontaktowania się z określonymi osobami lub zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu oraz nie zachodzi prawdopodobieństwo, że nie wywiąże się należycie z obowiązków opiekuna.

Jeśli małoletni nie posiada żadnej z wyżej wymienionych osób to kandydata na opiekuna tymczasowego na wniosek Sądu Opiekuńczego wskazuje jednostka pomocy społecznej właściwa ze względu na miejsce pobytu małoletniego (Ośrodek Pomocy Społecznej) w ciągu 24 godzin, za pisemną zgodą kandydata.

Opiekun tymczasowy może być ustanowiony dla kilkorga małoletnich, w szczególności rodzeństwa.

Jeżeli małoletni przed przybyciem na teren Polski byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terenie Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą tę pieczę, Sąd ustanawia tą osobę opiekunem tymczasowym dla wszystkich dzieci.

Opiekuna tymczasowego wyznacza się na jego wniosek lub z urzędu.

3. Rodzinna piecza zastępcza w stosunku do małoletnich Obywateli Ukrainy.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa uregulowała kwestię pieczy zastępczej wobec małoletnich obywateli Ukrainy.

Funkcję rodziny zastępczej powierza Sąd Opiekuńczy. Rodziną zastępczą można zostać wobec dziecka będącego Obywatelom Ukrainy przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej legalnie.

Obywatel Ukrainy przebywający na terenie Polski legalnie może ubiegać się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej bez obowiązku wypełnienia warunków w zakresie odbycia niezbędnych szkoleń. W pozostałej części zastosowanie mają przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Za zgodą Starosty nie stosuje się limitów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj.: nie wlicza się dzieci będących Obywatelami Ukrainy przebywających na terenie Polski legalnie do następujących limitów:

- pod opieką jednego wychowawcy w placówce wsparcia dziennego może przebywać nie więcej niż 15 dzieci,
- w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinie zastępczej niezawodowej w tym samym czasie może przebywać łącznie nie więcej niż 3 dzieci,
- w rodzinnym domu dziecka w tym samym czasie może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci,
- w placówce opiekuńczo – wychowawczej może przebywać w tym samym czasie nie więcej niż 14 dzieci,
- w placówce opiekuńczo – wychowawczej może przebywać w tym samym czasie nie więcej niż 8 dzieci,
- w regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej może przebywać w tym samym czasie nie więcej niż 30 dzieci,
- w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym może przebywać w tym samym czasie nie więcej niż 20 dzieci.

W przypadku dzieci będących obywatelami Ukrainy nie stosuje się przepisów dotyczących nie umieszczania dzieci powyżej 10 roku życia w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Wojewoda może zezwolić na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej prowadzonej wyłącznie dla dzieci będących obywatelami Ukrainy przebywających legalnie na terenie Polski.

Obywatele Ukrainy za zgodą Starosty mogą być zatrudniani jako wychowawcy, opiekunowie, psychologowie w placówce opiekuńczo – wychowawczej, placówkach wsparcia dziennego pomimo niespełnienia wymagań tj.: braku kwalifikacji określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawie o pracownikach samorządowych.

Pobyt dziecka w pieczy zastępczej – obywatela Ukrainy jest finansowany z budżetu państwa.

4. Zakres realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy Obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

W 2022 r. PCPR w Piasecznie zweryfikowało 195 postanowień Sądu w sprawach dotyczących 171 opiekunów tymczasowych ustanowionych dla 213 małoletnich obywateli

Ukrainy, w wyniku czego wpisano do Ewidencji małoletnich dwoje dzieci, które przybyły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nimi. Jednocześnie, w wyniku analizy w/w spraw w roku 2022 na terenie powiatu piaseczyńskiego, nie odnotowano małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przed przybyciem do Polski byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium kraju pochodzenia.

W 2022 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu piaseczyńskiego umieszczonych zostało 5 dzieci – małoletnich obywateli Ukrainy, których pobyt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Ponadto w 2022 r. w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu piaseczyńskiego umieszczonych zostało 2 dzieci – małoletnich obywateli Ukrainy, których pobyt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Opracowany został dokument zawierający podstawowe informacje dotyczące pobytu obywateli Ukrainy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z którym zapoznani zostali wszyscy pracownicy Centrum. Przygotowane zostały także informacje dotyczące kwestii ustalania w oparciu o Ukraińskie prawodawstwo, form opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej.

Pracownicy mają wiedzę na temat współpracy ze specjalistami z zewnątrz - pedagogami i psychologami szkolnymi, nauczycielami, pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej w zakresie wsparcia opiekunów tymczasowych, w celu właściwego planowania działań pomocowych. Otrzymali wskazówki co do pomocy w zapewnieniu dzieciom kształcenia w szkołach oraz udziału w nieodpłatnych lekcjach języka polskiego.

Zostali zaznajomieni z przepisami, przekazanymi wytycznymi i instrukcjami co do możliwości uzyskania przez opiekuna tymczasowego przysługujących mu świadczeń pieniężnych i występowania w ich imieniu o te świadczenia.

W zakresie zadań związanych z wykonywaniem obowiązków opiekuna tymczasowego, pomoc organizacyjną polegającą w szczególności na zapewnieniu wsparcia wolontariuszy, tłumaczy lub pomocy przy załatwianiu spraw urzędowych zapewnia trzech pracowników tutejszego Centrum, w tym jeden biegle posługujący się językiem ukraińskim oraz rosyjskim.

Każdorazowo po otrzymaniu postanowienia Sądu o ustanowieniu opiekuna tymczasowego pracownicy Centrum dokonują weryfikacji, czy małoletni przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium

Ukrainy i przybyli do Polski wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę w Ukrainie. W tym celu opracowany został wzór dokumentu w języku polskim oraz ukraińskim, który przesyłany jest do opiekuna celem pozyskania informacji zwrotnej. Dodatkowo tutejsze Centrum dokonuje stosownej weryfikacji poprzez współpracę z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu powiatu, przysyłając odpowiednie zapytania oraz zasięgając informacji z Sądu ustanawiającego opiekę tymczasową, w celu ewentualnej realizacji obowiązku wynikającego z art. 25 ust. 3a ww. ustawy.

W Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej uruchomione zostało bezpłatne wsparcie psychologiczne w języku Ukraińskim. Ponadto do udzielenia wsparcia psychologicznego dodatkowo wskazany został psycholog Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie z pomocą tłumacza.

W siedzibie Starostwa Powiatowego w Piasecznie uruchomiony został punkt nieodpłatnych porad prawnych i poradnictwa obywatelskiego dla obywateli Ukrainy – opiekunów tymczasowych osób małoletnich, które jest udzielane w asyście tłumacza języka Ukraińskiego.

Odbyło się kilka spotkań w ramach Powiatowego Forum Służb Społecznych dedykowanych pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich kraju. Uczestniczyli w nich przedstawiciele Gmin, Ośrodków Pomocy Społecznej, Starostwa Powiatowego w Piasecznie, Powiatowego Urzędu Pracy, Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie. Na spotkaniach planowane były działania, omawiane były trudności, problemy a także miała miejsce wymiana doświadczeń oraz wzajemny przekaz informacji. Podczas jednego ze spotkań przedstawione zostały podstawowe informacje dotyczące pobytu obywateli Ukrainy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście zadań leżących w gestii Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie wyznaczone zostało także do realizacji Programu „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością – Moduł I” finansowanego ze środków będących w dyspozycji Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

O wszystkich podejmowanych działaniach i możliwościach pomocy i wsparcia dla obywateli Ukrainy, w tym opiekunów tymczasowych informacje udostępniane są w powiatowych instytucjach i na stronie internetowej powiatu.

IX. Wykaz potrzeb na rok 2023.

1. Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
2. Pozyskiwanie kandydatów chętnych do tworzenia niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, szczególnie rodzin specjalistycznych i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego;
3. Prowadzenie szkoleń i kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
4. Rozwijanie form wsparcia dla rodzin zastępczych, podnoszenie ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych.
5. Zatrudnienie psychologa w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie, przede wszystkim w związku z koniecznością sporządzania diagnoz psychofizycznych dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.
6. Konieczność zatrudnienia większej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
7. Szkolenie i doskonalenie zawodowe pracowników w celu podnoszenia ich umiejętności, kompetencji i kwalifikacji.
8. Tworzenie mieszkań chronionych.

Realizując zadanie z zakresu usamodzielniania osób opuszczających pieczę zastępczą oraz osób pełnoletnich opuszczających schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę widzimy potrzebę utworzenia mieszkań chronionych. Mieszkania te byłyby szansą na rozpoczęcie nowego etapu życia dla osób, które po opuszczeniu pieczy zastępczej, bądź wyżej wymienionych placówek nie posiadają czasowo innych możliwości zamieszkania i znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Mieszkania chronione są formą pomocy

społecznej przygotowującą osoby usamodzielniane, pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia oraz integracji ze społecznością lokalną, do czasu uzyskania przez nie innych możliwości zamieszkania. Potrzebę tworzenia mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych dostrzegają również pracownicy placówek opiekuńczo – wychowawczych znajdujących się na terenie naszego powiatu. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy należy do zadań własnych powiatu, dlatego dostrzegamy potrzebę utworzenia mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych, które byłyby szansą na rozpoczęcie nowego etapu życia dla osób nieposiadających czasowo innych możliwości zamieszkania i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Potrzebę tworzenia mieszkalnictwa chronionego należy także podkreślić w odniesieniu do sytuacji osób z niepełnosprawnościami.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Klaudia Wojnarowska

SPIS TREŚCI					
I.				Informacje na temat podstawowego zakresu działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piaseczno	str. 1
II.				Zadania Powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej i wsparcia osób niepełnosprawnych realizowane przez PCRCP	str. 2
III.				Zakres realizowanych zadań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w roku 2022.	str. 4
	1.			Zadania z zakresu wsparcia osób niepełnosprawnych.	str. 4
	2.			Program „Aktywny Samorząd”	str. 8
	3.			Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie.	str. 12
	4.			Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta.	str. 14
	5.			Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnościami” – Moduł I	str. 15
IV.				Zadania własne Powiatu z zakresu pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.	str. 15
V.				Zakres zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie z obszaru pomocy społecznej w roku 2022	str. 17
	1.			Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Piaseczyńskim na lata 2022 - 2027	str. 17
	2.			Pomoc dla osób pełnoletnich opuszczających placówki, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej.	str. 18
	3.			Pomoc dla cudzoziemców	str. 20
	4.			Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	str. 26
		4.1.		Domy pomocy społecznej	str. 26
		4.2.		Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach	str. 33
		4.3.		Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii	str. 35
VI.				Zadania powiatu z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	str. 37
VII.				Zakres zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2022	str. 39
	1.			Rodzinna piecza zastępcza	str. 42
		1.1.		Świadczenia alimentacyjne	str. 45
		1.2.		Pomoc psychologiczna dla rodzin zastępczych	str. 46
		1.3.		Pomoc prawna dla rodzin zastępczych	str. 46
		1.4.		Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych	str. 48
		1.5.		Szkolenia rodzin zastępczych	str. 49
			1.5.1.	Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze	str. 49
			1.5.2.	Szkolenie dla rodzin zastępczych pt.: Fetal Alcohol Syndrome...”	str. 52
			1.5.3.	Pozostałe szkolenia	str. 56
		1.6.		Okresowa ocena sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i rodziny zastępczej	str. 58

		1.7.	Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej	str. 60
		1.8.	Współfinansowanie przez Gminy pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	str. 62
		1.9.	Pomoc dla pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej	str. 64
	2.		Instytucjonalna piecza zastępcza	str. 65
		2.1.	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	str. 65
		2.2.	Świadczenia alimentacyjne	str. 68
		2.3.	Pomoc dla pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej	str. 69
		2.4.	Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych	str. 70
		2.5.	Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci przebywających w regionalnej placówce opiekuńczo – wychowawczej	str. 72
		2.6.	Współfinansowanie przez Gminy pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	str. 72
	3.		Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023 – 2025	str. 74
VIII.			Zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy Obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa	str. 75
	1.		Ewidencja małoletnich	str. 75
	2.		Opiekun tymczasowy	str. 75
	3.		Rodzinna piecza zastępcza w stosunku do małoletnich Obywateli Ukrainy	str. 77
	4.		Zakres realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy Obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.	str. 78
IX.			Wykaz potrzeb na rok 2023	str. 81